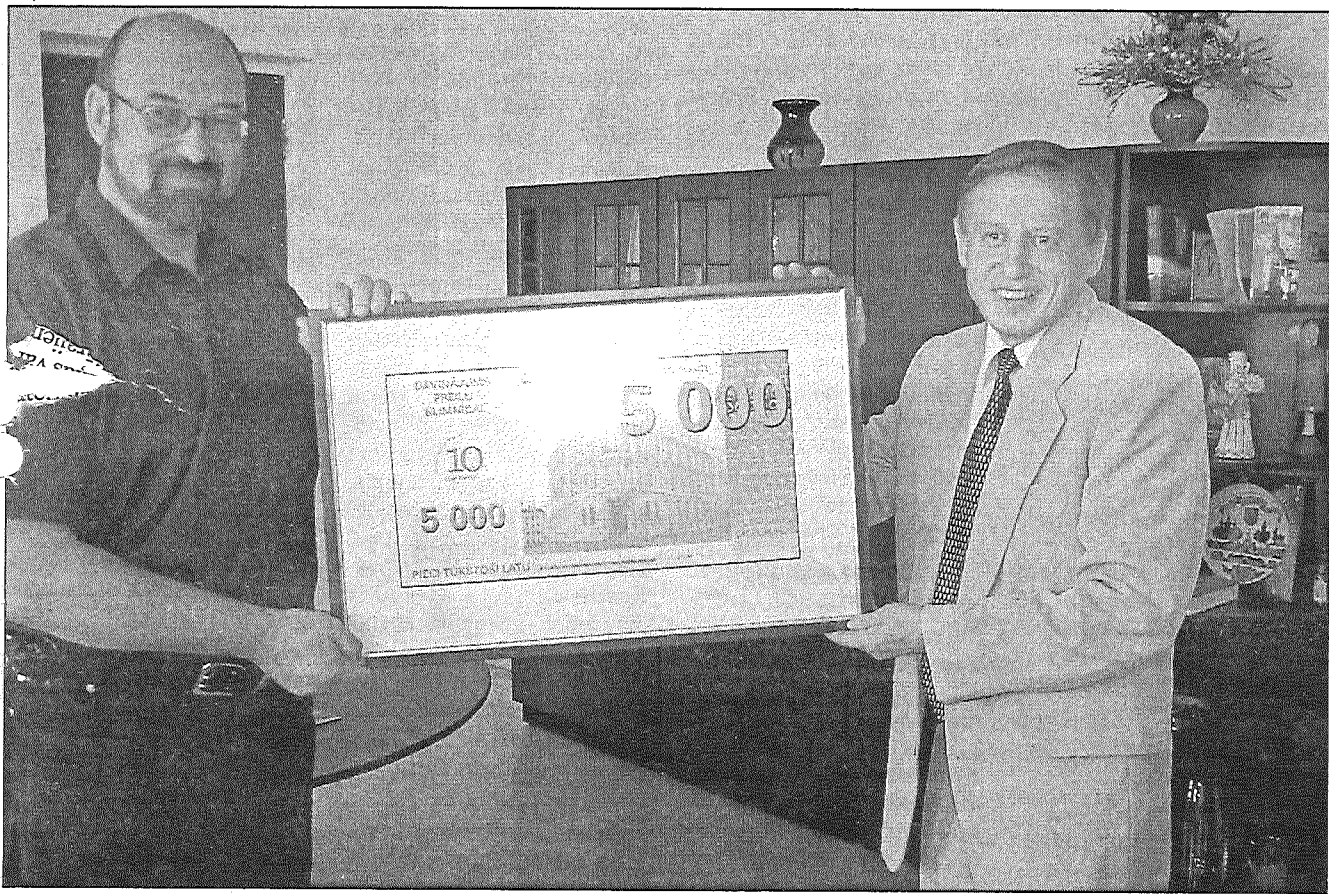

«Latvijas Unibanka» dāvina Preiļu slimnīcai 5000 latu

● «Latvijas Unibankas» Latgales reģiona pārvaldnieks Viktors Krols (no labās) un Preiļu slimnīcas direktors Jānis Anspoks svinīgajā dāvinājuma pasniegšanas brīdī. Foto: L.Kirillova

Latvijas Unibankas» Latgales reģiona pārvaldnieks VIKTORS KROLS Preiļu slimnīcai svinīgi pasniedza simbolisku čeku par 5000 latiem.

Šogad «Unibanka» atzīmē savas pastāvēšanas desmito gadadienu, šajā sakarā pasniedzot dāvinājumus katrai reģionālajai un katrai rajona slimnīcai, svinīgajā brīdī Preiļu rajona padomē teica Viktors Krols. Pirms desmit ga-

diem veidotā banka ir attīstījies, kļuvusi spēcīga, ar plašu filiāļu tīklu. Veiksmīgā ekonomiskā darbība bankai devusi iespēju savā jubilejas reizē sponsorēt tos virzienus, kas uzskatāmi par prioritāriem. «Unibankas» valdē tika pieņemts lēmums dāvinājumu pasniegt veselības aprūpes iestādēm materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai. Kopumā šim mērķim nolemts atvēlēt 170 000 latu.

«Unibankas» Preiļu filiāles pārvaldnieks Jānis Pastars

atzina, ka valdes lēmums bijis pareizs, jo medicīnas aprūpē līdzekļu joprojām nav pietiekami. Tie ļoti nepieciešami arī Preiļu slimnīcai. Pārvaldnieks minēja arī vairākus citus kopā ar Preiļu rajona padomi un Preiļu novada domi īstenotus projektus, kuros banka piedalījies kā sponsors. Taču mūsu galvenais uzdevums nav pasniegt dāvanas, bet gan veidot radošu un produktīvu sadarbību ar saviem klientiem, kas ir galvenā «Unibankas» bagātība,

teica J.Pastars.

Par veiksmīgu sadarbību bankai pateicās Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns un Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis, bet Preiļu slimnīcas direktors Jānis Anspoks nespēja slēpt savu savīlinojumu un slimnīcas kolektīva vārdā pateicās par tik ievērojamas naudas summas dāvinājumu. Saņemtos 5000 latu nolemts izmantot jauna apkures katla iegādei.

L.Kirillova

Tiesības laulāt ir septiņām reliģiskām konfesijām

2002. gadā Latvijas baznīcās salaulāti 2266 pāri.

Tā informē Ringolds Balodis, Tieslietu ministrijas Reliģisko lietu pārvaldes (RLP) priekšnieks. Tas ir par 54 pāriem vairāk nekā 2001. gadā.

Dati iegūti, apkopojot reliģisko organizāciju pārskatos minēto. Tiesības laulāt ir septiņām reliģiskajām konfesijām. Atļaujas laulāt izsniegtas 339 baznīcu un diecēžu ga-

ridzniekiem. Civillikumā kā garīdznieki, kuriem būtu tiesības reģistrēt laulības ar juridiskām sekām, nav minēti dievturu konfesijas pārstāvji. Tomēr reliģiskā savienība «Latvijas Dievturu sadraudze» pārskatā par darbību 2002. gadā ir uzrādījusi četras noslēgtas laulības, ziņo LETA.

Pērn samazinājies katoļu un pareizticīgo baznīcās noslēgto laulību skaits, bet tas palielinājies luterāņu baz-

Uzziņai

Salaulāto skaits 2002. gadā:

■ luterāņu baznīcās	1018
■ katoļu baznīcā	679
■ pareizticīgo dievnamos	522
■ baptistu baznīcās	36
■ Septiņas dienas adventistu lūgšanu namos	12
■ metodistu baznīcā	7
■ ebreju sinagogā	2

nīcās.

Ir noteikts skaits ziņu, kas draudzēm katru gadu jā-

sniedz RLP. Netiek prasīts norādīt, cik bērnu kristīts, cik jauniešu iesvētīts.

- Trešdienas intervija ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Jāni Eglīti ⇒ 3. lpp.
- Preiļos remontē vecās ietves un būvē jaunas ⇒ 4. lpp.
- Dāvana «Novadnieka» abonētam ⇒ 5. lpp.
- «Baltica 2003» — tur bij' labi talkā iet ⇒ 6., 7. lpp.
- Rosina amatierēatru darbību Latgalē Sports ⇒ 8. lpp.
- Policijas ziņas ⇒ 10. lpp.
- «Novadnieka» īpašais piedāvājums ⇒ 11. lpp.
- Sludinājumi, reklāma ⇒ 12. lpp.

Abonē savu laikrakstu
"NOVADNIEKS"
un iesaki to darīt kaimiņam!

AKCIJA
"Izgaršo vasaru arī ziemā!"

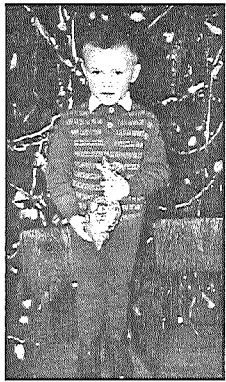
Abonē «Novadnieku»
augustam, septembrim un
oktobrim vai līdz gada
beigām un piedalies
loterijā, kurā varēs laimēt
10 kg cukura!

Abonementu var noformēt
līdz 25. jūlijam ieskaitot visas
Preiļu rajona pasta nodalās,
kā arī redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos.

Loterijā piedalās gada un otrā
pusgada abonenti.

Balvu fondā — 10 laimestu
ar 10 kg cukura,
ko sagādājis
SIA «Novadnieks, Redakcija»

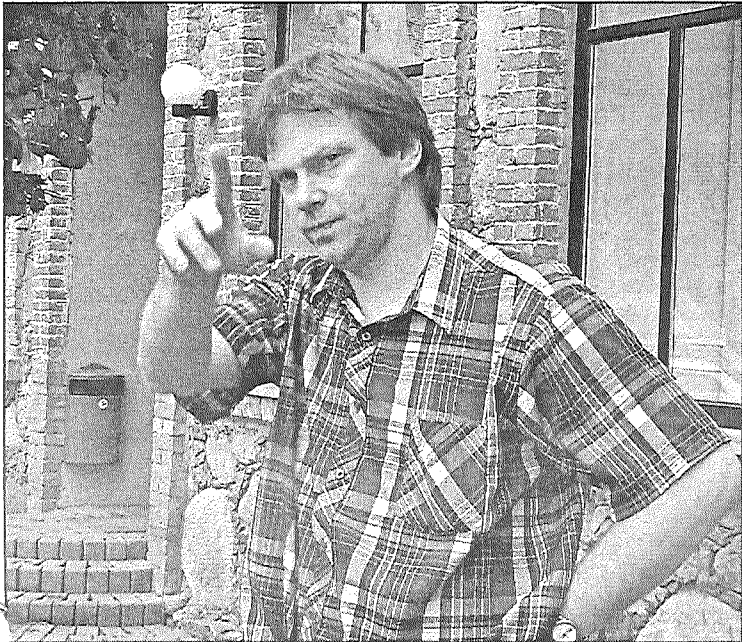
TREŠDIENAS INTERVIJA

Preiļu novada domes priekšsēdētājs JĀNIS EGLĪTIS savā amatā aizvadījis tikai nedaudz vairāk kā 100 dienas. Tā kā par maz lieliem darbiem un dziļiem veikumiem, taču pilnīgi pietiekami, lai vietējā sabiedrība un domes apmeklētāji viņu novērtētu kā pretimnākošu un inteligentu vadītāju. Lai gan arī ar lielajiem darbiem tā vis gluži nav, jo Jānis šopavasār pabeidzis darbu pie disertācijas «Izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģionālie un ekonomiskie aspekti». Tagad priekšā tikai disertācijas aizstāvēšana, un Preiļu mēra krēslā sēdēs... zinātņu doktors.

● Četrus gadus vecais Jānis vēl īsti nezina, kas viņš dienās kļūs. Varbūt ārsts, varbūt celtnieks, varbūt zinātņu doktors...

Visu dari labi, pat neprātības

● Preiļu novada domes priekšsēdētājam Jānim Eglītim ir nīlums ideju. Dažas no tām jau sāktas realizēt. Lūk, tur būs...
Foto: M.Rukosjujevs

● Eglīšu ģimene vienā no šī pavasara retajām kopā pavadītajām brīvdienām – pašā ābeļziedu un pieneņziedu laikā – sieva Ilga, dēls Jānis (juniors), Jānis (seniors) un meita Arta. Foto no J.Eglīša albuma

— Kā vērtējat šīs 100 dienas pēc jūsu ievēšanas novada domes priekšsēdētāja amatā?

— Tas bija saspringts laiks. Vajadzēja steidzīgi meklēt risinājumu daudziem jautājumiem, dažbrīd tā bija tāda kā ugunsgrēka dzēšana. Šobrīd darba režīms ir rīmāks, vairāk strādāju pie lietām ar vairāku gadu perspektīvu. Šajā laikā bija svarīgi noslēgt visus līgumus par investīciju apguvi novadā, lai varētu uzsākt darbus, kam paredzēts finansējums. Kad domes speciālisti atgriezies no atvaļinājumiem, sāksim domāt par nākamā gada budžetu un par tiem projektiem, kurus mēs varētu risināt laikā, kad Latvija jau būs Eiropas Savienības dalībvalsts.

— Vai pēdējo triju mēnešu laikā bijuši kādi darbi, par ko jau varat no sirds priecāties?

— Laiks paiet ātri, situācija mainās un emocijas piemirstas. Par pagātni tā īsti neatliek laika domāt, ja nu vienīgi izvērtēt kļūdas. Patīkamāmais ir tas, ka ļoti daudzi cilvēki cenšas no sirds palīdzēt, un labi darbi — tas ir mūsu komandas veikums. Bet tos (tāpat kā nepadarīto) vislabāk varat redzēt jūs. Bija arī citas veiksmes, un man par to prieks.

— Jūs bijāt cienīts un godāts skolas direktors, Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas prezidents, Augstākās izglītības padomes loceklis. Vai vieglu sirdi varējāt to visu pamest un doties iekšā politikā?

— Joprojām veicu Augstākās izglītības padomes locekļa pienākumus. Godīgi sakot, politikā es neesmu meties iekšā, esmu profesionālis. Situācija, kad man bija jāpieņem lēmums kļūt vai ne par novada domes priekšsēdētāju, bija negaidīta. Man nācās priekšplānā izvirzīt novada intereses. Katrā ziņā darbs skolā man ir mīļš, aicinājums nav zudis un gan jau es tur atgriezīšos.

— Ko par jūsu lēmumu teica ģimene?

— Priecīgi nebija. Ģimene par

to uzzināja no masu saziņas līdzekļiem. Šķiet, ka nu visi ir samierinājušies.

— Dzīve novadā ir daudz plašāka un sarežģītāka nekā ģimnāzijas darba vadīšana. Vai nācās apgūt arī ko jaunu?

— Nav gluži tā, ka ģimnāzijā viss ritēja gludi. Daudz laika prasīja Izglītības vadītāju asociācijas darba vadīšana. Preiļi ir tālu no Rīgas, bet visi notikumi risinājās tieši tur. Tas bija darbs, kur nebūt ne viss bija atkarīgs no manis, bet no dažādām institūcijām, cilvēkiem, kuru lēmumi var būt brīžiem neprognozējami.

Novadā darba lauks ir konkrētāks un prognozējams, bet daudz plašāks. Taču šeit katrā jautājumā iedziļināties palīdz speciālisti. Man nākas palauties uz kolēģu, juristu un grāmatvežu atzinumiem.

Pašvaldības vadītājs — tā nav profesija. Arī rietumvalstu pieredze liecina, ka konkrētās profesionālās zināšanas administratoriem nav tās nozīmīgākās. Ir pat labi, ka uz problēmām kāds skatās no cita redzes viedokļa. Tagad augstskolās ir vadības fakultātes, kur sagatavo administratorus. Tomēr novada domes vadītājam vairāk jābūt politiķiem, mazāk — administratoram, Latvijā, domāju, tuvākajā nākotnē domes priekšsēdētājs joprojām būs tieši administrators. Lai gan iedzīvotāju iesniegumi adresēti konkrētai iestādei vai amatpersonai, visbiežāk tie nonāk tieši pie domes priekšsēdētāja. Gribo vai negribo, bet lēmums jāpieņem.

— Kādas ir šī gada aktualitātes novadā?

— Līdz gada beigām jāpārskata visi juridiskie dokumenti, kas saistās ar SIA «Preiļu saimnieks». Būs nepieciešami daudzi būtiski precizējumi.

Jāsakārto arī domes iekšējā darbība, jāievieš elektroniskā pārvalde dokumentu apritē, lai darbu padarītu efektīvāku, novērstu dublēšanos, lai visi dokumenti un iesniegumi tiktu laikā izskatīti.

Jāsamazina arī dokumentu plūsma, kas pašlaik starp dažādām domes institūcijām ir visai ievērojama.

Bez šaubām, jāstrādā pie Eiropas Savienības finansēto projektu koncepcijām. Tur laiks negaida, ir programmas, kuru termiņi drīz beigsies, bet vēl iespējams saņemt samērā lielu finansējumu no ES. Protams, jāpabeidz visi iesākie investīciju projekti.

— Vai jūs apmierina darbs plānošanā, kāds līdz šim bijis Preiļu novada domē?

— Bija vīzijas, bet konkrētu rezultātu varēja būt vairāk. Tas attiecināms uz cilvēkiem, kuriem projektu izstrāde ir bijusi pamatnodarbošanās. Šiem faktoriem — vīzijām un realitātei — ir jābūt līdzsvarā. Nākotnē būs divu veidu projekti. Lielie, tajā skaitā ES finansētie, kur, acīmredzot, domes resursi būs par mazu, lai tos sekmīgi realizētu. Tāpēc nāksies slēgt līgumus ar institūcijām, kas tādus projektus spēs sekmīgi menedžēt. Otra lieta — mazāka mēroga projekti, kurus veiks domes darbinieki.

Pašlaik esam sākuši intensīvi apzināt visus iespējamos fondus, no kuriem varētu saņemt līdzekļus. Līdzekļu piesaiste varētu būt lielāka. Ir projekti, kur nemaz nevajag īpašas vīzijas un stratēģiju, bet nelielu ideju un mazliet naudas. Te būs nepieciešama atsevišķu iestāžu vadītāju un speciālistu iniciatīva. Iespējas ir, tās tikai jāizmanto.

— Visi līdzšinējie novada domes vadītāji deklarēja, ka veidos ciešāku sadarbību ar vietējiem uzņēmējiem. Bet nesānāca... Kas jums padomā?

— Vēlreiz jāatgriežas pie tēmas par struktūrfondiem, jo to piedāvātās iespējas var izmantot arī uzņēmēji. Jāatrod tikai istā niša. Ja ir ideja, pašvaldība var palīdzēt.

Pēc pavasarī novada domes rīkotās tikšanās ar uzņēmējiem secināju, ka ir jārisina konkrēti jautājumi. Piemēram, dome var palīdzēt sameklēt konkrētu informāciju internetā par iespējamajiem ārējiem partneriem vai dažādiem projektiem.

Tomēr šis jautājums skatāms plašāk. Gribošos elastīgāku valsts nodokļu politiku, īpaši attiecībā pret Latgales reģionu. Arī domei un pašiem uzņēmējiem jāaktivizē darbs. Vajadzīga savstarpēja ieinteresētība. Novada zemniekiem, piemēram, ir iecerēti projekti, kurus varētu atbalstīt dome.

— Kas līdz ar jūsu stāšanos amatā mainījies novada domē?

— Domes sēdes palikušas samērā vienmuļas... (smejas) Stājoties darbā, teicu, ka jāveido lietišķas attiecības. Emocijas un viss personiskais jāatstāj ārpus domes. Ja strādājam, tad strādājam. Citu pieeju nemaz neredzu.

Tuvākajā laikā precizēsīm domes iekšējo struktūru un pienākumus, lai darbinieki skaidri zinātu, par ko viņi atbild. Centīsimies izpildīt arī Valsts kontroles ieteikumus darba uzlabošanā.

— Kāds ir jūsu viedoklis par 33 novadu veidošanas modeli?

— Jēbkuru, 102 vai 33 novadu, modeli vajag apspriest, analizēt, diskutēt. Līdz šim to darījām par 102 novadu modeli. Kad būs skaidri formulēta jaunā ideja, spriedīsim par to.

Tomēr situācija liecina, ka valstī nav vienotas reformas politikas. Kāpēc nevarēja dot iespēju uzreiz apspriest vairākus reformas variantus? Vēl nav gatavs viens vērtējums, kad jādomā par citu. Daudzas lietas šajā piedāvātajā variantā ir konceptuāli neskaistas. Tas liek domei mobilizēties, jo viss, kas iecerēts, jāpārda līdz reformai. Kas ar iesāktajiem projektiem notiks pēc tam, nav prognozējams. Atmosfēra ir diezgan haotiska, tāpēc nemaz nebrīnīšos, ja reformu atcels vispār.

— Darbs pašvaldībā, bez šaubām, ir stressains. Kā atbrīvojaties no sasprindzinājuma?

— Nenoliegšu, tā man bija pil-

nīgi jauna situācija, citas prasības un darba ritms. Tagad esmu tam piemērojis. Tomēr pašvaldībā ik dienas notiek kaut kas neparedzēts. Ir cilvēki, kuriem steidzīgi nepieciešama palīdzība, ir cilvēki ar lietišķiem priekšlikumiem, bet ir arī emocijas un demagoģija. Ātri izvērtēt situāciju nav vienkārši, īpaši tā, lai nepalāistu garām vērtīgas domas un konstruktīvus priekšlikumus.

Vasara ir laiks, kad no ziemā uzkrātā sasprindzinājuma ir visvieglāk atbrīvoties. Cenšos vairāk lasīt grāmatas. Viena no pēdējām ir Stīvena Hokinga grāmata «Visums rieksta čaumalā», kur izklāstītas jaunākās teorijas par Visuma tapšanu. Jāsaka, tā pat manam fiziķa prātam ir sarežģīta un specifiska grāmata. Tomēr īpaši daudz laika pilnīgai relaksācijai neatliek. Mēģinu darba pienākumus apvienot ar patīkamo, apmeklējot daudzos pasākumus novadā.

— Dziesmu svētkos Rīgā arī bijāt?

— Jā, tas bija emocionāli un pacilājoši. Ceru, ka nākamajos Dziesmu svētkos gājienu soļos arī pūtēju orķestris no Preiļiem.

— Vai jums ir savs dzīves moto?

— Īsi un skaidri — visu vajag darīt labi, pat neprātības.

— Kādi ir pēdējā laika patīkamākie notikumi personīgajā dzīvē?

— Mans divpadsmitgadīgais dēls Jānis matemātikas valsts atklātajā olimpiādē ieguva pirmo vietu.

— Vai plānojat, ka dēls ies jūsu pēdās un studēs fiziku un matemātiku?

— To rādīs laiks. Ceru, ka turpmākajos gados Latvijā mainīsies profesiju pieprasījums, ka nozīmīgākas kļūs eksaktās un inženiertehniskās zinātnes.

— Vai jūs novēlētu saviem bērniem dzīvi tepat Latvijā vai varbūt kaut kur tālu pasaulē?

— Latvija ir skaista zeme. Ceru, ka valsts politika būs vērsta uz līdzsvarotu attīstību. Pašlaik vēl samērā lielās reģionālās disproporcijas ar laiku samazināsies. Mūsu zeme un Preiļu novads būs pievilcīga arī jauniem, izglītotiem un talantīgiem cilvēkiem.

— Vai jums ir kāds nepiepildīts sapnis?

— Kopš sāku strādāt par kādreizējās Preiļu 1. vidusskolas direktoru, man bija ļoti saspringts darbs, par lieliem sapņiem nebija laika domāt. Bet viens sapnis gan ir — ceru, ka kādreiz kāds Preiļu Valsts ģimnāzijas absolvents saņems Nobela prēmiju. Nezinu, kādā nozarē, bet domāju, ka tā būs. Mums ir pietiekami daudz talantīgu un pat ļoti talantīgu bērnu. Diemžēl daudziem jauniešiem viņu sapņus mazina tas, ka dzīve pieprasa būt vairāk pragmatiskiem, nevis romantiskiem. Bet pasauli uz priekšu virza tieši romantiķi un neprātīgi.

L.Kirillova

PAŠVALDĪBĀS

Līvānu novadā

■ **ATKRITUMUS VEDĪS AR BALTO VOLVO.** Šonedēļ Līvānu iedzīvotāji pilsētas ielās pamanija jaunu atkritumu savācējmašīnu. Dānijā iegādātais 1996. gadā ražotais Volvo markas automobilis ar ekonomisku dīzeļdzinēju ievērojami atvieglos sadzīves atkritumu savākšanas procesu pilsētā. Kā «Novadniekam» pastāstīja Līvānu novada domes izpilddirektors Aleksandrs Karpenko, pagaidām jaunā tehnika, ko uz izdevīgiem noteikumiem iegādājās pašvaldības uzņēmums «Dzīvokļu un komunālā saimniecība», atkritumus savāks, dodoties pa iedzīvotājiem ierastajiem maršrutiem. Taču jau tuvākajā laikā tiek plānots iegādāties konteinerus un no līdzšinējās maršrutu sistēmas, kad mašīna konkrētā laikā ierodas dzīvojamā namu masīvos, atteikties. Taču šis pārmaiņas nenotiks uzreiz, jo ir jāiegādājas un daudzdzīvokļu masīvos jāizvieto 100 līdz 150 konteineri. Pakāpeniski tiks panākts, ka konteinerus uzstādīs arī pie individuālajām dzīvojamajām mājām, kuru īpašniekiem tos būs vai nu jāiegādājas pašiem vai arī jānomā no pašvaldības.

A. Karpenko minēja, ka jauniegādātā tehnika, kas gan ir lietota, tomēr ir ļoti labā stāvoklī. Autovadītāja kabīne apgādāta ar videokameru, ar kuras palīdzību vadītājs var sekot, kā tiek izkrauts konteiners.

■ **ATKAL ŽĒLOJAS PAR TILTA SEGUMU.** Autovadītāji griezušies novada domē ar sūdzībām, ka vecā tilta pāri Dubnai segums atkal ir stipri bojāts (līdzīga situācija bija pavasarī) un sagādā neērtības transportlīdzekļu vadītājiem. Domes izpilddirektors panācis vienošanos ar jaunā tilta būvētājiem, ka kopš pavasara radušās bedres tiks aizbērtas un nolīdzinātas. Paredzams, ka jaunais tilts tiks atklāts satiksmei jau augustā.

■ **DOSIES UZ LATVIJAS LĪNIJDEJU MARATONU.** No 19. līdz 20. jūlijam Līvānu fonda «Baltā māja» līnijdeju klubs «Black coffee» piedalīsies Latvijas līnijdeju maratonā, kas notiks Saulkrastos, informē «Baltās mājas» sabiedrisko attiecību menedžere Aina Pastare. Pasākuma laikā dalībnieces apgūs jaunas dejas, kā arī nodibinās kontaktus ar citiem šāda veida klubiem Latvijā. Jaunākos līnijdeju soļus varēs apgūt pie horogrāfes Megijas Galagheres no Lielbritānijas. Līvānietes šādā pasākumā piedalīsies jau otro gadu.

Kopīgs darbs kopīgam mērķim

Līvānu fonds «Baltā māja» 11. jūlijā Jersikas pamatskolā organizēja konferenci «Sabiedrība sabiedrībai». Konferencē mērķis bija dalīties pieredzē ar vietējiem un citu Latvijas reģionu nevalstiskajām organizācijām par jautājumiem, kas skar sabiedriskās organizācijas, kā to darbība ietekmē vietējo iedzīvotāju aktivitāti un pašvaldību darbu. Konferencē piedalījās pārstāvji no Auces, Lēdurgas, Saukas, Aknistes, Alūksnes, Aizkalnes, Rožupes, Jaunsilavām, Jersikas un Līvāniem, pavisam 50 dalībnieki. Līvānu fonda «Baltā māja» sabiedrisko attiecību menedžere Aina Pastare informē, ka projektu «Sabiedrība sabiedrībai», kurš tika uzsākts pagājušā gada septembrī un turpināsies līdz šī gada augustam, finansē Baltijas – Amerikas partnerattiecību programma. Tā ietvaros izveidoti pieci sabiedriskie centri – Preiļu rajona Aizkalnē, Rožupē, Jaunsilavās, Jersikā un Jēkabpils rajona Saukā. Centru darbiniekiem nodrošināta iespēja izglīties, izveidota mājas lapa, izdots informatīvs buklets un iegādāts nepieciešamais inventārs un aprīkojums centriem.

Konferencē uzstājās Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle, kura uzsvēra sabiedrisko centru nepieciešamību lauku teritorijās. Līvānu novada domes izpilddirektora vietniece Aija Ūsāne stāstīja par novada aktīvākajām nevalstiskajām organizācijām un to ieguldījumu novada attīstībā. Pieredzē dalījās pārstāvji no Auces, Alūksnes un Saukas. Pagastos ievēdoto centru pārstāvji uzsvēra jaunu iniciatīvu nepieciešamību, jo lauku problēmu risināšana ir iespējama tikai ar pašu iedzīvotāju līdzdalību.

INFORMĀCIJA

Preiļos remontē vecās ietves un būvē jaunas

Lietainais laiks nav kļuvis par traucēkli gājēju ietvju remontam un jaunu trotuāru būvdarbiem Preiļos. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu novada domē, atbilstoši šī gada autoceļu (ielu) fonda līdzekļu sadalījumam, veikta cenu aptauja un noslēgts līgums ar SIA «Būvteks».

Daugavpils ielas posmā no pilsētas centra līdz Talsu ielai jau tuvojās nobeigumam ietves remonts. Pēc pagājušajā gadā notikušajiem elektroliņiju nomainīšanas un apgaismojuma laternu uzstādīšanas darbiem ietve bija ļoti sliktā stāvoklī. Pašlaik tur tiek likts bruģis. Līdzīgs ietves remonts tuvākajā laikā plānots arī Rancāna ielā.

Vairākus gadus Preiļu iedzīvotāji nebija mierā ar to, ka vecākiem un mazulīem, kam no Rēzeknes ielas dzīvojamo namu masīva ik dienas bija jādodas uz pirmsskolas izglītības iestādi «Pasaciņa» Celtnieku ielā, nācās iet pa Kooperatīva ielas braucamās daļā nomali. Savulaik ielas būvētāji gājēju ietvi tur nemaz nebija paredzējuši. Lai palielinātu mazo gājēju drošību, novada domē tika pieņemts lēmums gar ielas vienu pusē uzbūvēt trotuāru. Arī šis darbs uzticēts SIA «Būvteks». Uzņēmumā izveidotas vai-

● SIA «Būvteks» bruģa licēji Maksims Smirnovs (no kreisās), Aleksandrs Antonovs un brigadieris Artjoms Novikovs strādā centīgi, tāpēc līdz 27. jūlijam, kad ietvei no Valmieras ielas līdz Celtnieku dzīvojamo namu masīvam pēc plāna jābūt gatavai, droši vien nebūs jāgaida – būvdarbi tiks pabeigti ātrāk. Foto: M. Rukosuļevs

rākas bruģa licēju brigādes, jo veicamo darbu apjoms ar katru gadu palielinās. Ietvju būvei tiek izmantots bruģis, kura ražošanu uzņēmums sācis šogad.

— Rīgā Betona pētījumu centrā ir veiktas visas nepieciešamās laboratoriskās pārbaudes, un mūsu ražotais bruģis atzīts par kvalitatīvu, — stāstīja SIA «Būvteks» pārstāvis Viesturs Vucāns. — Tas ievērojami atvieglos darbu, jo pēdējo gadu laikā Latvijā pieprasījums pēc bruģa ievērojami pieaudzis. Iepriekš materiālu vedām no Rīgas vai Siguldas, bet šovasar ražotāji visus pasūtījumus

nemaz nespēj izpildīt. Arvien vairāk bruģi sāk izmantot arī laukos. Šim ietvju klājuma veidam ir tikai viena alternatīva – asfalts, taču bruģi izmantot ir daudz izdevīgāk vietās, kur apakšā atrodas dažādas komunikācijas, piemēram, ūdensvads vai kanalizācija. Nepieciešamības gadījumā bruģi var noņemt, veikt vajadzīgo remontu vai pārbaudīt un uzlikt no jauna. Ja ietve klāta ar asfaltu, remonta vietā paliktu caurums.

Viesturs Vucāns atzina, ka SIA «Būvteks» ražotais bruģis atbilst apstiprinātajiem standartiem. Tehnoloģijā netiek izmantoti dažādi ķīmiski

elementi, bet gan betons, tāpēc pēc bruģakmens nebūs slīdens un būs drošs gājējiem.

SIA «Būvteks» bruģakmens klājumu veidošanā jau ir liela pieredze. — Šo darbu nevar iemācīties vienā dienā, — saka Viesturs. Pirmo bruģi klājām 1996. gadā. Ar katru gadu mūsu speciālisti apgūst ko jaunu, mācās no savām kļūdām. Daudz dažādas nišas jāapgūst, lai iemācītos ar bruģi pareizi noklāt lielus laukumus. Tad ir jāzina, kā notecēs lietus ūdeņi, vai tie nekrāsies pelnēs, arī līnijām jābūt ideāli taisnām.

L. Kirillova

Kā internetā radās zīme @?

Interneta vēsturi nosacīti var dēvēt arī par mūsdienu vēsturi. Tajā īpaša vieta atvēlēta vienai zīmei, ko ļoti bieži lieto elektroniskā pasta sūtītāji un saņēmēji, kas ir neiztrūkstoša ikvienas elektroniskā pasta adreses sastāvdaļa.

Nāk no senatnes

«Mērkaķītis», «a ar aplociņu», «zirnekļpērtiķis», «slika», «tārps» — tie ir tikai daži no nosaukumiem robežzīmei elektroniskā pasta adresēs, kuru Latvijā vēl neitrāli dēvē par «ET». Vēsturiski ķērušies pie darba, lai ar zinātnisku pieeju noskaidrotu, kur radies mistiskais burts vai zīme @ un kāda ir tā izcelsme, vienlaikus apzinot arī visu to nosaukumu bagātību, ko zīme ieguvusi dažādās pasaules malās. Lai arī savu atpazīstamību zīme ieguva, tikai parādotes internetam un elektroniskā pasta pakalpojumiem, kā apliecina Karens Čangs no Taivānas nacionālās universi-

tātes, šīs zīmes vēsture sniežas vairākus gadsimtus tālā pagātnē. Jau viduslaikos pirmo reizi tā atrodama kā saisinājums priedēklim «ad-», tāpat apzīmējums vārdam vai priedēklim «pie-». Britu raidītājs BBC atgādina, ka vēl XV vai XVI gadsimtā Venēcijas tirgotāji ar šādu vārdu apzīmējuši smailus māla traukus ar divām osiņām, kuras izmantoja dažādu šķidrumu, visbiežāk eļļas un vīna, tilpuma mērīšanai. Arī portugāļiem šis burts saucoties ARROBA, kā tiek apzīmēta svara mērvienība.

Atrod savu vietu

XIX gadsimtā, parādotes pirmajām rakstāmašīnām, @ ieguvis savu vietu arī uz klaviatūras, bet tā nozīme modificējusies tikai nedomā. Tas lietots kā apzīmējums frāzei, kas apzīmētu mēru sistēmu vai vērtības skalu. «ET» neesot gājis zudumā, arī parādotes pirmajiem datoriem, un saglabājis savu vietu isto alfabēta burtu vidū. Taču, tā kā robežzīme lieto-

šana elektroniskā pasta adresu pierakstīšanā esot pilnīga nejausība, tagad jau var teikt – vēsturiska nejausība, par kādu gan to 1971. gadā nevarēja vēl nosaukt programmistu Rejs Tomlinsons, kurš radīja interneta priekšteci arpanetu. Viņam vienkārši esot bijis vajadzīgs kaut kāds apzīmējums, kuru lietot, sastādot elektroniskā pasta adresi. Tomlinsons esot pārlaidis skatu klaviatūrai, ieraudzījis «ET» un nospriedis, ka tas ir tieši tas, kas vajadzīgs.

Sauc, kā gribi

Kā uzskata BBC, šobrīd pasaulē varētu būt ap pusmiljarda datoru, no kuriem absolūtais vairākums ir ar latīņu burtu tastatūru, un uz tās atrodams visiem zināmais «ET», kurš paspējis iegūt neskaitāmus apzīmējumus interneta lietotāju vidū. Grieķijā šī zīme tiek saukta par «mazo pili», Vjetnamā par «A aplociņa», Bulgārijā par «mērkaķi vai mērkaķīti», Krievijā par «suni». Vācijā tas tiek dēvēts par «zirnekļ-

pērtiķi», citur vienkārši par «mērkaķasti», «tārpu», «sivēgnasti», «ziloņa snuķi». Taču ar zoologiskajiem apzīmējumiem, lai arī tie esot populārākie, nebeigsies «ET» zīmes sinonīmu vārdnīca, ja tāda reiz tiks uzrakstīta. Vietām «ET» pārvēršas par «štrūdeli vai ruleti», zviedriem par «kanēļmaizīti», vēl citiem šī zīme asociējas ar «silķes rolmopsi». Par to, ka «ET» daudzie sinonīmi mainoties, liecinot kaut vai tas, ka īpaši pēc Irākas kara ne visiem esot prātam «ET» angļiskie apzīmējumi. Francijas valdība tikmēr esot pievērsusi īpašu uzmanību arī šim burtam, rūpējoties par valodas tīrību un daiļskanību. Speciāla terminoloģijas komisija, kas sekojot jaunvārdu parādīšanās gaitai, ieteikusi «ET» zīmi saukt par «Erobaz» vai «Erob». Taču interneta lietotāji neesot padevušies standartizācijai un lietojot pašu izvēlēto nosaukumu gammu.

«Rīgas Balss»

INFORMĀCIJA

Ar novēlošanos saņemtā dāvana

Lasītāji droši vien atceras, ka maijā «Novadnieks» bija izsludinājis parakstīšanās akciju «Veram vajā logus, mazgājam un pošam – Vasarsvētki klāt!», kurā vienu no balvām bija vinējis Riebiņu iedzīvotājs Staņislavs Vasilevskis. Taču pēc veikala «Stils» dāvanu kartes piecu latu vērtībā veiksmīgais lasītājs noteiktajā laikā neieradās.

Vasilevska kungu redakcijā sagaidījām tikai pagājušajā nedēļā. Izrādās, ka viņš kādu laiku uzturējies slimnīcā, āpēc pēc balvas nav varējis atnākt. — «Novadnieku» lasu un pasūtu jau ilgu gadu, — Staņislavs Vasilevskis stāstīja. — Tagad esmu pensionārs un nevaru atļauties pasūtīt laikrakstus tādā daudzumā, kā tas bija agrāk. Tad manās mājās vienmēr bija gan žurnāli, gan laikraksti, kas iznāca ne tikai Latvijā, bet arī Krievijā, un pat kāda avīze vācu valodā. Tagad jāiztiek ar pensiju, izdodas šur tur piepelnīties, tomēr tik daudz preses izdevumu vairs nevaru atļauties. «Novadnieku» gan cenšos pasūtīt vienmēr, drošāk ir noformēt abonementu uz gadu. Tad zinu, ka lasāmais mājās būs regulāri. Atļaucu no slimnīcas un uznāju, ka esmu laimējis balvu, tāda veiksmē nekad agrāk nav bijusi.

Man patīk viss, ko jūs, žurnālisti, rakstāt par rajona dzīvi. Bet ar lielu interesi vienmēr lasu publikācijas, kurās stāstīts par puķkopību. Tā ir mana lielākā aizraušanās. Mājās ir daudz grāmatu un žurnālu par šo tematu, agrāk pēc katalogiem puķu sēklas pasūtīju pat no Maskavas.

● Staņislavs Vasilevskis (no kreisās) uzklausi veikalā «Stils» īpašnieces Svetlanas Nikiforovas padomu un izvēlējās rokas pulksteni. Esot tik skaists, ka varēšot uz rokas likt vienīgi svētku un izejamās dienās. Foto: M.Rukosujevs

Ierodoties veikalā «Stils» (Daugavpils ielā 35), Vasilevska kungs pat nedaudz samulsa, preču tik daudz, ka grūti izvēlēties nepieciešamāko. Kamēr lasītājs iepazīnās ar veikala sortimentu, veikala īpašniece Svetlana Nikiforova, pastāstīja, ka

pašlaik, neskatoties uz lielo konkurenci, «Stilam» izveidojies savs stabils pircēju loks. Tie ir cilvēki, kuriem netiek lielveikalu burzma un kuriem šķiet ērtāk izvēlēties nepieciešamo preci pārdevēja klātbūtnē, uz klausot speciālista padomus un rekomendācijas.

«Stilam» patiešām ir savs stils, jo tas ir viens no pirmajiem privātajiem veikaliem Preiļos, kā smejas pati īpašniece, *perestroikas* laiku uzņēmums. Kad deviņdesmitajos gados tirdzniecībā sākusies štatu samazināšana,

Svetlana sapratusi, ka sēdēt un gaidīt, kad kāds izlems turpmāko likteni, nedrīkst. Man vienkārši vajadzēja sākt domāt un rīkoties pašai, viņa saka. Lēmums izrādījies pareizs. Aizvadīto gadu laikā iegūta liela pieredze uzņēmuma vadīšanā, tas attīstījies un pilnveidojies līdz ar situāciju ekonomikā. Par nākotnes perspektīvu Svetlana aturas runāt, taču ir pārliecināta, ka nedrīkst sēdēt rokas klēpi salikušai, ir jādoma un jāizmēģina arvien kas jauns.

L.Kirillova

Bez elektrības divdesmit sētas Preiļu rajonā

Mūsdienu sabiedrībā, kuras jaunākā daļa, kopš ieraudzījusi šo pasauli, pieradusi arī pie elektriskā apgaismojuma savos mājokļos, bet vecākā tā sauktās «iljiča» spuldzītes atceras vismaz kopš savas bērnības vai jaunības, grūti iedomāties dzīvi bez elektrības. Bez veļas mazgājamās mašīnas, bez gludekļa, bez ledusskapja, bez fēna, bez elektrourbja, bez radio un televizora, kas atnes vēstis no visas pasaules. Un pats galvenais, bez spožas lampiņas, kas gaiņā ziemeļniecisko tumsu garajos rudenī vakaros un naktīs, palīdz īsināt zimu. Apgaismo darba gaitas istabā, pagalmā, kūti, pagrabā, atvieglo slaukšanu, smalcināšanu un citus darbus. Mūsdienās kārtīga saimnieka mājās pat pirtī peras elektriskā apgaismojumā, ak jā, un ūdeni šai pašai pirtij piegādā elektrosūkns.

Tomēr mūsu rajonā ir vairāk nekā divdesmit māju, kurās joprojām, arī tagad, 21. gadsimtā, spiesti iztikt bez elektrības. Iepazīstoties ar Austrumu elektrisko tīklu Preiļu elektrisko tīklu rajona sagatavoto pārskatu, kas tapis pēc pašvaldību iesniegtajām ziņām, redzams, ka daudzos pagastos viena vai vairākas sētas nav elektrificētas.

Preiļu novada Preiļu pagasta teritorijā tādas ir četras: Ciemupe, Dūmekļi, Eglu mājas Plivdās, kā arī mājas Akmeņu Mūrniekos. Silajāņu pagastā elektrība nav nonākusi līdz Dumbrovai, Pelēču pagastā – līdz Vētraņiem Kotleru sādžā. Rušonas pagastā bez elektrības palikušas Urču mājas, kā arī viena saimniecība Augustovā. Stabulnieku pagastā tādas ir Mežsētas un māja Zvirgžā Varažā. Vārkavas pagastā bez elektriskā apgaismojuma joprojām ir Sergejevka sēta. Rudzātu pagastā bez elektrības iztiek Bikaunieku – 4, Bikaunieku un Vecozolu saimnieki. Arī Preiļu novada Aizkalnes pagasta teritorijā neelektrificētas ir trīs mājas: Dublinieki, Babri, Lejnietki. Turku pagastā bez elektrības palikusi Vanagsalu māja, bet Sutru pagastā – Bušovka.

Rekords neelektrificētu māju ziņā ir Aglonas pagastam: Dzerkaļos tādas ir trīs, Leitānos – divas, Lielaļos Bernānos un Kodoros, kā arī Kazimirovkā – pa vienai.

Vacākā no mājām ir būvēta 1920. gadā, vecuma ziņā tai ir vairākas līdznieces, kas celtas pagājušā gadsimta trīsdesmitajos, četrdesmitajos, piecdesmitajos gados. Taču interesenti, ka elektrifikācija gājusi secen arī kādai 1961. gadā celtai mājai.

Padomju laikos elektrolīnijas ierīkošana un mājas pieslēgšana tās īpašniekam nemaksāja gandrīz neko, diemžēl mūsdienu turgus apstākļos reālās izmaksas ir tik dārgas, ka lielākoties šo māju īpašniekiem tas vairs nav pa kabatā. Tomēr jemesls, kāpēc viena vai otra māja tā arī nav tikusi elektrificēta, katrā atsevišķā gadījumā ir cits. Arī tāds, ka viens otrs mājas īpašnieks nemaz nav vēlējis, lai viņa mājai elektrība tiktu pievadīta, pat ja līnija atradās pavisam netālu.

Un tomēr, vai ar petrolejas lampām, lukturēm, svečēm un dūmekļiem maz iedomājama dzīve 21. gadsimtā?

«Novadnieks» kādā no tuvākajiem numuriem uzsāks rakstu sēriju par lauku mājām, kurās cilvēki joprojām spiesti iztikt vai arī izvēlējušies labprātīgu iztikšanu bez elektrības, un kādas viņu cerības pie tās tikt.

Grāmatu svētki grāmatu draugiem

Augusta sākumā Preiļos paredzēti Grāmatu svētki, kas notiks akcijas «Atbalsts lauku bibliotēkām» ietvaros. Grāmatu svētki turpinās jau kopš februāra un notikuši daudzās Latvijas vietās. Kā informēja rajona galvenās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga, akcijas mērķis ir piesaistīt grāmatu izdevējus un arī politiķus sniegt palīdzību bibliotēkām grāmatu iegādei.

Grāmatu svētku pirmajā daļā notiks «Lauku Avīzes» organizētā politiskā diskusija par Eiropas Savienības jautājumiem. Svētkos piedalīsies izdevniecības «Jumava», «Zvaigznes ABC» un citas, kā arī rajona pagastu bibliotēkas. Katra no bibliotēkām uz šiem svētkiem vedīs līdz 20 čaklākos lasītājus. Svētkos piedalīsies to organizatore rakstniece, publiciste Biruta Eglīte, rakstnieki Knuts Skujenieks, Valdis Artavs, paredzama arī citu literātu klātbūtne. Grāmatu svētku dalībnieci – bibliotēkas saņems dāvanu kartes no izdevniecībām jaunākās literatūras iegādei par noteiktu summu.

L.Rancāne

STATISTIKA

Dzimušo un mirušo iedzīvotāju un noslēgto laulību skaits Preiļu rajonā 2003. gada pirmajā pusgadā			
Pašvaldība	Dzimuši	Miruši	Noslēgtas laulības
Preiļu novads	48 (t. sk. 2 nedzīvi dzimuši)	89 (t. sk. 2 līdz 1 gada vecumam)	24
Līvānu novads	44	107	16
Aglonas pagasts	12	35	3
Galēnu pagasts	3	12	
Jersikas pagasts	3	5	1
Pelēču pagasts	6	5	
Riebiņu pagasts	5	15	1
Rudzātu pagasts	4	7	1
Rušonas pagasts	9	13	1
Saunas pagasts	3	10	2
Silajāņu pagasts	1	5	
Sīlukalna pagasts	6	8	1
Stabulnieku pagasts	3	16	
Sutru pagasts	2	5	
Vārkavas novads	8	15	2
Vārkavas pagasts	2	9	
Kopā	159	356	52

Iedzīvotāju skaits Preiļu rajonā		
Administratīvās teritorijas nosaukums	Gada sākumā	
	2002.	2003.
Preiļu novads	10733	10732
t.sk. Preiļi	8787	8733
Līvānu novads	12525	12452
t.sk. Līvāni	9974	9892
Aglonas pagasts	2728	2672
Galēnu pagasts	1149	1132
Jersikas pagasts	1102	1093
Pelēču pagasts	923	928
Riebiņu pagasts	1729	1717
Rudzātu pagasts	1046	1023
Rušonas pagasts	1891	1868
Saunas pagasts	1289	1268
Silajāņu pagasts	616	627
Sīlukalna pagasts	766	730
Stabulnieku pagasts	986	965
Sutru pagasts	799	780
Vārkavas novads	1996	1951
Vārkavas pagasts	763	746
Preiļu rajons	41041	40684
Pilsētu iedzīvotāji	18761	18625
Lauku iedzīvotāji	22280	22059

● Amatnieku tirdziņš pie Līvānu novada domes ieskandina «Baltica 2003» Novadu dienu Preiļu rajonā.

● Mazās dziedātājas Anna Zeile, Ilze Nagle, Gunta Eriņa un Līva Čingule no Līvānu novada folkloras kopas «Ceiruleits» pin vainadziņus.

Pagājušajā nedēļā visā Latvijā norisinājās Starptautiskā folkloras festivāla «Baltica 2003» pasākumi. Festivālam «Baltica» šis bija 16. gads, Latvijā tas norisinās jau sesto reizi. Festivāla rašanās saistīta ar latviešu brīvības cīņām 20. gadsimta nogalē, un pirmais festivāls 1988. gadā bija viens no dziesmotās revolūcijas stūrakmeņiem. Festivāla «Baltica 2003» mērķis ir saglabāt, attīstīt un popularizēt plašākā sabiedrībā latviešu, līvu, latgaliešu un citu tautu un tautību tradicionālo kultūru. Šoreiz festivālā bija rekordliels dalībnieku skaits: 110 grupu no Latvijas, kā arī 16 viesu grupu no 12 valstīm.

Siena talka «Ezeru» mājās

Sestdien, 12. jūlijā folkloras festivāla «Baltica 2003» Novadu dienā, arī «Novadnieks» devās uz siena plāvām, lai pavērotu kā festivāla tēma «Siens, piens, viens» tiek realizēta dzīvē.

Pa ceļam uz siena talku «Novadnieks» piestāja pie Līvānu novada domes, kur norisinājās amatnieku tirdziņš, skanēja jaunas dziesmas, un, dejot un smejojot, svētku dalībnieki atzina, ka cilvēkiem ir vajadzīgi šādi svētki. Pirmais pieturas punkts (pēc norises vietas meklēšanas, jo īsto ceļu bez jēlkādām norādēm varēja atrast vien zinātāji) «Novadniekam» bija Līvānu novada Turku pagasta «Ezeru» mājās, kur svētku dalībniekus – folkloras kopas un citus viesus ar skaņu dziesmu sagaidīja māju saimnieki Terēzija un Roberts Rubeni. Tālāk pie ezera, kuru visi vietējie sauca par Trešo ezeru, jo īsto nosaukumu neviens nezina, lasot liepziedus, sēdēja Līvānu novada folkloras kopas «Turki» sievas. – Tā mēs dzēsim arī nelabos garus un ziemā varēsim dzert veselīgu tēju, teica «Turku» sievas. Vēl viņas pa-

● Turku pagasta «Ezeru» māju viesmīļie saimnieki Terēzija un Roberts Rubeni.

stāstīja, kā «Baltica 2003» pasākumos Rīgā kļušas ķērnē sviesu un cienājušas rīdziniekus, kā arī dziedājušas dižkoncertā Turaidā. Sievas smejojot atklāja, ka piedaloties daudzos pasākumos – atbrauc mājās, izmazgā baltās drēbes un brauc atkal uz koncertu. Folkloras kopā «Turki» kopā ir 24 dalībnieki, esot arī pieci stalti puisi, kuri «pacel slavu mums vecentēm», lielos pušus, stāstīja sievas. Dziedāt cenšas lustīgas dziesmas – par sēšanu, pļaušanu, aršanu, ecēšanu utt. Taču dziesmas ir visādas – gan godīgas, gan kreptīgākas, šerpākas, gadoties pat tā, ka paziņas sūta baznīcā pie grēksūdzes, lai izsūdz grēkus par nerātņu dziesmu dziedāšanu.

Kamēr joki un humora dzirkstis no «Turku» sievām sprēgāt sprēgā, turpat netālu vainadziņus pin mazās daiļnieces no Līvānu novada folkloras kopas «Ceiruleits». Meitenes atzina, ka dzied par visu ko – par ganiem, sadzīves dziesmas, piedalās rotalās, dejās. Arī trīs reizes nedēļā notiekošos mēģinājumus meitenes apmeklē ar prieku, jo ir iespēja piedalīties dažādos pasākumos. Senču tradīcijas «Ceiruleiša» meitenēm nav svešas un viņas zina arī seno instrumentu nosaukumus – kokles, vijoles, stabules, dūdas, cītaras, kā arī trejdeksnis, bungas utt.

Tikmēr «Ezeru» mājās jau ir

● Līvānu novada Turku pagasta folkloras kopa «Turki» starplaikā starp dziedāšanu un liepziedu lasīšanu.

● Līvānu novada folkloras kopa «Ceiruleits» iesūpo ezera laipu un pieskandina tuvāko apkārtni ar skanīgām tautas dziesmām.

ieradušies viesi no Limbažu rajona Vidridžiem – folkloras kopa «Delve». Notiek savstarpēja iepazīšanās un sadziedāšanās, apmaiņšanās ar padomiem par dažādām pļavu zālītēm u.tml. «Delves» dalībnieki stāsta, ka pie viņiem liepziedus lasot bez lapām, lai pēc tam tēja nav gluma. Taču «Turku» sievas nepaliek humora pilnu atbildi parādā – mēs vienkārši gribam, lai grozs ātrāk būtu pilns. Ierodas arī folkloras kopa «Pērlis» no Gulbenes, kas tāpat kā «Delve» ir veidojies apvienojoties vairākām ģimenēm. Nosaukums «Pērlis» cēlies no vārda «pērklis», kas ir ligzdiņa – vieta, kur putniņiem satiekies. Gulbenes pusē esot arī tāds sils, kas nes Pērla vārdu. Caur dziesmu folkloras kopas dalībniekiem esot iespēja izjust tuvību dabai un savai tautai.

Karstasinīgie armēņi

Ar karstasinīgu deju ierodas un ar skaļām gaviļēm tiek sagaidīti viesi no Armēnijas – dziesmu un deju grupa «Sasun». Armēņi ierodas raibos apģērbos ar spilgtiem dvieļiem līdzīgi, lai uzreiz varētu mesties ezerā. Kāds armēņu puisis ir noķēris latviešu meiteni un dodas taisnā virzienā uz ezeru, tas izraisa ovācijas un vispārēju liksmību. Pēc tam visi vienojas kopējā dejā, kam raksturīgi skaļi izsaučieni, vienotas kustības un pie-

tupieni. Kā vēlāk pastāstīja «Sasun» mākslinieciskais vadītājs, mācītājs Andraniks Manukjans, viņi dziedot tautas dziesmas par darbu, zemi, kāzām, pasauli u.c. Grupa dibināta 1988. gadā, tajā darbojas 30 dalībnieki, kur jaunākajam ir seši, bet vecākajam 40 gadi. Ansamblis ir uzstājies Vācijā, Itālijā, Horvātijā, Krievijā, Turcijā, Igaunijā un citur. A. Manukjans atzina, ka Latvijā viss esot skaisti, vien nedaudz neapmierina šī festivāla organizatoriskā puse. – Neviens īsti par mums šeit neinteresējas, nezinām pat kur gulēsim, Armēnijā tas būtu labāk organizēts, bet tas izskaidrojams ar to, ka Latvijai vēl nav pietiekamas pieredzes šādu pasākumu organizēšanā. Armēņu ansambļa vadītājs novēl latviešiem dzīvot draudzīgāk un turpināt dziedāt un dejot tautas dziesmas un dejas.

Kad viesi ir sapulcējušies, visus uzrunā māju saimniece Terēzija Rubene un Līvānu novada domes izpilddirektora vietnieks Aivars Smelcers, kura runa ir emocionāla un humora pilna. Tiek skaitīts pantiņš, kas satur visus iespējamos vārdus ar izskaņu –šana un ietver visas cilvēka dzīves norises: dzimšana, auklēšana, barošana, gulēšana, mīlēšana, strādāšana, aršana, ecēšana, pļaušana, kašana, brūvēšana utt. Runa Aivars Smelcers beidza ar vārdiem – nu tad jā-

beidz muldēšana un jādodas uz siena talku.

Tituli sadalīti

Pēc sparīgas siena pļaušanas, folkloras kopām tiek piešķirti tituli un balvas. Par to, ka pirmie izvēlējās izkaptis, tiek sumināta folkloras kopa «Turki», pagasta simpātiju balva tiek viesiem no Armēnijas, visgludāk pļāva folkloras kopa «Delve» no Limbažu rajona, visvecākā pļāvēja bija no Rēzeknes rajona folkloras kopas «Ūzuleņi», arī vislabākie siena ārdītāji nāca no Makašāniem – Amatu vidusskolas deju kopas «Kūkleite», visnopietnākie uz siena pļaušanu bija «Pērlis» no Gulbenes, savukārt visatraktīvāk sevi pļāvā parādīja «Ceiruleits». Visiem vienojoties dziesmā un dejā, siena zārds tiek sakrauts pāris minūtēs. Dažādas jaunas izdarības «Ezeru» mājās turpinājās līdz vakaram. Atvadoties māju saimniece Terēzija Rubene atzina – liekas, kaut kas palika dvēselītei, panācām vienotību, daba un svētki ienāca mājās. «Lai devējam, ne nēmējam tiek», viņa novēlēja.

Večerinka pie Ciriša ezera

Arī – Aglonas pusē, kur pa dienu norisinājās svētku koncerts, vakarā pļāvā pie ezera tika rīkota

bij' labi talkā iet

● Stabulēm skanot un bungām rībot, sevi piesaka armēņu ansamblis «Sasun».

● Atraktīvās siena pļaušanas sacensības starp folkloras kopu dalībniekiem.

● Jēkabpils rajona Atašienes folkloras kopas «Viraksne» vadītāja Valentīna Mičule senču tradīcijas nodod arī savam mazdēlam Kristam Mičulim un meitai Ritai Mičulei.

● Viesi no Lietuvas – ansamblis «Gastauta» — priecīgi par jauko uzņemšanu. Vadītāja Nida Lungiene – otrajā rindā otrā no kreisās.

tā saucamā «večerinka». Vakara gaitā notika sadziedāšanās un dejās svētku dalībniekus iesaistīja Rušonas jauniešu deju kopa.

Aglonas pagasta kultūras nama vadītāja Ināra Ukina pastāstīja, ka pie viņiem viesojās piecas folkloras kopas – mājiņieki – Aglonas folkloras kopa «Olūtenš», «Rikava» no Rēzeknes, «Viraksne» no Jēkabpils, «Vecsaule» no Bauskas rajona, kā arī viesi no Lietuvas – folkloras kopa «Gastauta», kuru

vada Nida Lungiene un Egidijus Kundrotas. Kā pastāstīja N. Lungiene, «Gastauta» ir ziedu nosaukums, ansamblis izpilda dziesmas, dejas, rotaļas, sutartines – vecas tautas dziesmas ar īpašiem simboliem. Daudziem ansambļa dalībniekiem folkloras ir dzīves mērķis. Ansambļa vadītāja atzina, ka Latvijā ir svētku sajūta, ir interesanti kontaktēties ar citām folkloras kopām un viesiem no eksotiskām vietām. Dziedāts ticis arī

● Viesi no Armēnijas karstasinīgā dejā iesaista visus svētku dalībniekus, arī raksta autori (priekšplānā).

● Savu prasmi siena pļaušanā rāda 73 gadus vecā Latgales tautas dziesmu teicēja Anna Ivone no Rēzeknes rajona folkloras kopas «Ūzuleņi».

● Uz celma blakus māju saimniecei Terēzijai Rubenei un Pensionāru padomes pārstāvēm, Līvānu novada domes izpilddirektora vietnieks Aivars Smelcers uzrunā «Baltica 2003» viesus no tālākām un tuvākām vietām.

● Rušonas jauniešu deju kopa uz sadancošanu aicina arī skatītājus, kas nemaz nebija stumdāmi un bidāmi.

pa naktīm, kas patiesībā bija domātas naktsmieram. Uz Lietuvu tikšot vesti vislabākie iespaidi. N. Lungiene priecējās, ka tādos mazos ciemos kā Aglona, rodas īstā sajūta, kas vajadzīga folkloras izdarībām. – Rīgā tas vairāk bija kā šablons, jo folkloras uzskatuve vairs nav īsta folkloras.

Arī folkloriste Valentīna Mičule, kas vada Jēkabpils rajona Atašienes folkloras kopu «Viraksne»,

un grāmatās «Ritava I» un «Ritava II» apkopojusi tautas dziesmas, dejas un rotaļas, kā arī senus izteicienus, ēdienu un tradīciju aprakstus, apstiprināja, ka folkloras uzdevums ir tautas dziesmas un dejas pasniegt tautai. No skatuves tā ir tikai vizuāla nodemonstrēšana, savukārt etnogrāfiskais dančis ir tik vienkārši būvēts, ka to var

iziet jebkurš. Folkloras liek dzīvot līdz dabas dvēselei, un tās būtība ir ne tikai dziedāt, bet arī dzīvot latviski. Dziesmās un dejās tiek iziets viss cilvēka dzīves un gadskārtu svētku cikls.

Festivāla norises noslēguma diena ar dziesmu un danču koncertu 13. jūlijā noslēdzās Rēzeknē, Festivāla parkā.

KULTŪRA, SPORTS

Sportiskie veterāni – atkal labākie

Ar piecām medaļām no aizvadītajās brīvdienās Bauskā notikušajām Latvijas Sporta veterānu savienības 40. jubilejas sporta spēļu finālsacensībām atgriezās Preiļu rajona komanda, informē Latgales novada sporta padomes priekšsēdētāja Dzintra Šmukste. Rajona sporta veterāni piedalījās vieglatlētikas sacensībās. Pirmo vietu izcīnīja: augstlēkšanā – Andrejs Brakovskis (no Preiļiem), tāllēkšanā – Mudrīte Lozda (no Aizkalnes). Ar sudraba medaļu diska mešanā mājās atgriezās Jāzeps Šnepsts (Preiļi), bet aglonietis Feoktists Pušņakovs bija trešais 100 un 400 metru skrējienā. Līdz medaļai augstlēkšanā tikai mazliet pietrūka Jānim Eglītim.

Jubilejas diplomus saņēma arī aktīvākie Preiļu rajona sporta darba vadītāji un sacensību dalībnieki, kopskaitā deviņi: Nikolejas Romaņenko, Anna Ivbule, Jānis Klaužs, Antons Vilcāns, Ilmārs Visockis, Gunārs Mikulis, Mārīte Vilcāne, Feoktists Pušņakovs un Dzintra Šmukste.

Nākamgad veterānu sporta spēles plānotas Preiļos.

L.Kirillova

Rosina amatierteātru darbību Latgalē

Tā nav tikai vēlēšanās parādīt citiem sevi un savu talantu, daudz vairāk tā ir vēlēšanās sanākt kopā, aizmirst un atstāt aiz durvīm ikdienas rūpes un neveiksmes, par dramatisko kolektīvu tēlotājiem saka Vārkavas tautas nama vadītāja ELVIRA ĀBOLIŅA. Šogad viņa varēs atskatīties jau uz pieciem pašas organizētiem amatierteātru salidojumiem. Foto: M.Rukosujevs

Vārkavas pagasta estrādē 2. augustā paredzēts Latgales amatierteātru saiets. Šāds pasākums notiks jau piekto gadu pēc kārtas. Amatierteātru saiets šajos gados pārtapis par plašiem teātra skatītāju un teātra spēlētāju svētkiem. Tie dod iespējas savstarpēji salīdzināt savu spēlētprasmi, kā arī nodibināt jaunus kontaktus.

Par amatierteātru saietu organizēšanu rūpējas Vārkavas tautas nama vadītāja Elvira Āboliņa.

Pašdarbības teātra tradīcijas Vārkavas pagastā ir senas. Nu jau trešā aktieru paaudze kāpj uz tautas nama skatuves, lai atkal un atkal izbaudītu vienreizējo sajūtu – prasmī pārtapt, iejusties citā tēlā, pierādīt savas spējas. Pirmos aktierus: Leontīnu Spūli, Anstasiju Rimicāni, Bonifāciju Vaivodu, Mariju un Jāni Dzerkaļus kopā pulcināja un vadīja skolotājas Lidija Kalme un Solomeja Tievgale.

Tomēr, kā stāstīja Elvira Āboliņa, dramatiskie kolektīvi pagastā darbojušies ar pārtraukumiem. 1989. gadā teātra tradīcijas pamazām atdzīvojās.

Atjaunotais drāmas kolektīvs savu desmitgadi svinēja 1999. gadā. Tā pamatsastāvā iesaistījušies dažādu profesiju cilvēki, bet galvenokārt skolotāji un Vārkavas pamatskolas darbinieki. Izveidojies jautrs un draudzīgs kolektīvs, nodibinājušās tradīcijas: kopīgi braucieni uz profesionālu teātru izrādēm Rīgā, piedalīšanās dažādos pašdarbības teātru saietos un skatēs, kā arī jaunākā tradīcija – Latgales pašdarbības teātru saiets Vārkavā.

Drāmas kolektīva repertuāru veido komēdijas – drāmas žanrs, ko laukos skatās vislabprātāk, un kas pašdarbnieku spēkiem ir arī visvienkāršāk iestudējamas. Izrādīto darbu dažādība ir liela, sākot ar R.Blaumaņa komēdijām «Zagli» un «Brīnumzālite» līdz mūsdienīgajām izrādēm latgališu valodā «Pīdūd man» un «Dzeiveite, dzeiveite». Arī viena no pirmajām izrādēm «Kōzas» notika latgališu valodā. Galveno lomu tēlotāji Valdis un Inga arī dzīvē kļuva vīrs un sieva, izveidojot Gavaru ģimeni. Darbošanās drāmas kolektīvā kopā saveida arī otru pāri – Mariju un Jāni Dzerkaļus.

No drāmas kolektīva sagatavotajām izrādēm visgarākais mūžs bija izrādei «Jūle no Tūles» — joku lugai trijos cēlienos ar pārpratumiem un pārgērbšanos. Dažādās Preiļu un Daugavpils rajonu vietās tā izrādīta septiņas reizes. Tālākais dramatisks kolektīva brauciens notika uz Valmieras rajona Dikļiem – pašdarbības teātru dzimteni, kur notika Latvijas amatierteātru saiets.

Izveidojušās draudzīgas attiecības ar Vecvārkavas aktieriem – pašdarbniekiem, kuri bieži ciemojas Vārkavā. Tagad pagastā darbojas jau divi pašdarbības teātri – drāmas kolektīvs un teātra draugu kopa.

Iepazīstot citu pašvaldību teātra mākslas entuziastus, pamazām radās iecere par kopīgu tikšanos – salidojumu. Šī ideja spēkā pieņēmas pēc piedalīšanās amatier-teātru saietā Dikļos, kur vārkavieši kā vienīgie pārstāvēja Latgali. Vai tad kaimiņu pagastos un

● Vārkavas pagasta drāmas kolektīvs Latvijas amatierteātru salidojumā Dikļos 1998. gadā.

kaimiņu rajonos šādu kopu nav? Visticamāk, ka ir gan, bet nevar sadūšoties kopā sanāksšanai, sprīda vārkavieši. Un tā ar Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētāja atbalstu tika nolemts uz jaunuzceltās estrādes aicināt kopā visus teātra draugus.

Pirmais teātru trupu salidojums notika 1999. gadā. Tika pacelts teātra karogs, sagaidīti viesu kolektīvi, kurināts uguns kurss, līdz rīta gaismai skanēja dziesmas, visi dejoja. Taču dalībnieku pirmajā saietā nebija pārāk daudz. Ieradās Galēnu un Ūpmalas pagastu kopas, drāmas kolektīvs no Krustpils. Dalībnieki šo pasākumu novērtēja ļoti atzinīgi, izteica priekšlikumus tikties pēc gada vēlreiz.

Otrajā amatierteātru saietā piedalījās jau septiņi kolektīvi: no Daugavpils, Balvu, Rēzeknes, kā arī no Preiļu rajona. Arī trešajā un ceturtajā gadā viesu kolektīvu skaits nemainījās, vairākas no teātra kopām uz salidojumu ieradās ik gadus. Salidojumi savā veidā rosina Latgales amatierteātru darbību Latgalē, jo, ja kāds vēlas, lai viņu pamanītu un ievērotu arī svešā vietā, tad izrādes veidošanā ir kārtīgi jāpastrādā.

Šogad uz amatierteātru salidojumu pieteikušies 12 kolektīvi. Iz-

● Teātru kopu saietā starp izrādēm notiek arī sporta spēles. 2002. gada salidojumā virves vilkšanas sacensībās spēkus demonstrē Vārkavas novada aktieri. Foto no E.Āboliņas personīgā arhīva

rādes notiks visas dienas garumā, lai katram kolektīvam būtu iespējas sevi parādīt no vislabākās puses. Sakarā ar to, ka dalībnieku daudz, notiks izbraukuma izrādes pagasta apdzīvotajās vietās: Ančkinos pie Kličkas dzimnavām un Piliškos. Izrādes pa dienu būs iespējams noskatīties arī tautas nama zālē un dārzā, kā arī estrādē. Salidojumā piedalīsies teātru kopas no Rēzeknes, Daugavpils un Ludzas rajoniem, vairāki ko-

lektīvi no Preiļu rajona. Novakarē paredzēts kopīgs gājiens uz estrādi, kā arī kolektīvu prezentācija, bet pašā vakarā – aizraujošs noslēgums un kopīga zaļumballe pie uguns kura.

Kā informēja tautas nama vadītāja Elvira Āboliņa, amatierteātru piektajam salidojumam līdzekļus piešķirīs Latvijas Kultūrkapitāla fonds, atbalstot viņas sagatavoto projektu.

L.Rancāne

Preiļieši piedzīvo zaudējumu čempionātā

Ziemeļaustrumu futbola līgas čempionātā zaudējumu piedzīvoja Preiļu komanda. Madonā tā ar 1 : 6 piekāpās FK Kvarcs. Madonā preiļieši ieradās savā ne labākajā sastāvā un un jau pirmajā puslaikā zaudēja ar 0 : 4. Otrajā spēles daļā nekas nemainījās, jo saimnieki guva vēl divus vārtus. Spēles izskaņā A.Trūps vienus vārtus atguva, realizējot 11 metru soda sitienu.

Nākamā spēle Preiļu futbolistiem notiks savā laukumā 19. jūlijā pulksten 14.00, sacenšoties ar Maltas Sakarnieku. Pārējo spēļu rezultāti: Vels/Ludza – Alūksnes MSB 5 : 5; FK Ditton – Gulbene 4 : 0; Rēzeknes Dižvanagi II – Maltas Sakarnieks 9 : 1.

A.Martusevičs,
Ziemeļaustrumu futbola līgas
sacensību direktors

Gatavojas pludmales volejbola turnīram

Volejbola cienītāji drīzumā varēs mēroties spēkiem pludmales volejbolā, kas notiks Preiļos. Turnīrs paredzēts 26. jūlijā. Preiļu novada domes sporta darba koordinators, turnīra galvenais tiesnesis Edgars Upenieks informēja, ka spēlēs varēs piedalīties jebku-

ra komanda, kuras sastāvā startēs tikai Preiļu rajona iedzīvotāji. To paredz turnīra nolikums. Citu rajonu komandas varēs startēt ārpus konkurences, vai arī komandu konkurencē, ja tam piekritīs pārējās komandas.

Preiļu novada domes rīkotais

turnīra volejbols notiks jau trešo gadu pēc kārtas. Pirmajā reizē tas notika pie Eikša ezera. Pērn – mežniecības teritorijā, bet šogad tam paredzēta vieta Preiļu vecajā pludmalē pie diķa.

L.Rancāne

Turpinās novada futbola čempionāts

Preiļu novada futbola čempionātā beigusies spēļu pirmā kārtā. Patlaban komandu pirmo trijnieku veido Preiļu 2. vidusskolas pirmā komanda, «Šaitani» un komanda «G.P.A.» To iegūto punktu skaits attiecīgi ir 21, 21 un 16.

Vidusskolas komandai un «Šaitani» punktu skaits ir vienāds, taču «Šaitani» ierindojušies otrajā vietā, jo spēlē ar vidusskolas komandu zaudēja.

Pavisam novada čempionātā spēlē deviņas komandas. To iegū-

to punktu skaits ir šāds: «Policija» — 10 punkti, «Elektrotīkli», Preiļu 2. vidusskolas otrā komanda un Preiļu 1. pamatskola — pa 3 punktiem, «Štabulnieki» un Līvānu vieglatlētikas klubs — pa 6 punktiem.

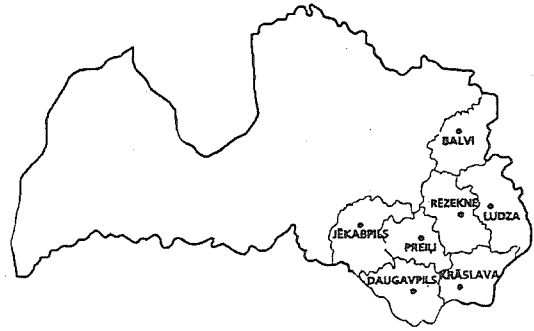
Par rezultatīvākajiem spēlētājiem patlaban atzīti Raimonds Jaudzems (2. vidusskolas pirmā komanda, 13 vārti), Sergejs Kupelis («Šaitani», 12), Edgars Rubens («Elektrotīkli», 9).

Futbola čempionāta noslēguma

spēles paredzētas 29. augustā. Sacensības risinās Preiļu 2. vidusskolas stadionā katru otrdienu un ceturtdienu.

L.Rancāne

KAIMIŅU RAJONOS

Naturalizējas arī nepilsoņi pensionāri

No šī gada sākuma līdz 1. jūnijam Naturalizācijas pārvaldes Daugavpils reģionālajā nodaļā saņēmi 415 naturalizācijas iesniegumi, tajā skaitā 40 no Krāslavas. Nesen Daugavpili Ministru kabineta rīkojuma izrakstus par uzņemšanu Latvijas pilsonībā saņēma 47 jaunie pilsoņi. No šīs reizes jaunie pilsoņiem vecākais bija Krāslavas iedzīvotājs, kuram apritējuši 72 gadi.

Pēc pārvaldes datiem Krāslavas rajonā gada sākumā bija 35 851 iedzīvotājs, no tiem 5794 jeb 16,2 procenti nepilsoņi.

«Ezerzeme»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Helikopters virs robežas

Latvijas – Krievijas un Latvijas – Baltkrievijas robežas kopgarums ir 437 kilometri, un tuvojas diena, kad šī vieta kļūs par Eiropas Savienības ārējo robežu. Apzinoties to, ES valstis Latvijas Republikai sniedz vispusīgu palīdzību aus-

trumu robežas nostiprināšanā. Projekta «Valsts robežas infrastruktūras attīstība» ietvaros pēdējo gadu laikā Krāslavas rajonā uzbūvētas vairākas jaunas un mūsdienīgas robežsargu ēkas Kaplavā, Robežniekos, Piedrujā, Šķaunē. Uzlabojas arī robežsargu tehniskā bāze. Patlaban robežsardzes rīcībā ir pat savs helikopters «Agusta Bell», kuru mūsu

valstij uzdāvināja Somija.

Ar šo Itālijas ražojuma helikopteru uz Latvijas autrumu robežu lidoja iekšlietu ministrs Māris Gulbis un Vācijas vēstnieks Latvijas Republikā Ekerts Herolds. Pēc nosēšanās vēstnieks izteica pateicību Latvijas valdībai par iespēju iepazīties ar Latvijas robežas problēmām. Viņš uzsvēra, ka nākotnē gaidāmi kopīgi Latvijas un Vācijas projekti ES austrumu robežas tālākā stiprināšanā.

labāko un pieņemamāko variantu.

Tiesa, Latgalē sausās būves materiāli nav tik pieprasīti kā Rīgā. Tam par iemeslu ir zināšanu trūkums, jo cilvēki nezina, cik vienkārši ir pēc «Knauf» tehnoloģijas izveidot kriestus. Taču jau tagad var apgalvot, ka visa būvindustrija pāriet uz šim modernajam un perspektīvajam konstrukcijām.

seminārs. Jāt ar zirgiem mācīja rēzekniete Ligita Lebeda, netracionālo instrumentu spēlēšana uzticēta krāslavietim Aleksandram Maijeram.

Belarus jaunākais brālis

● Minitraktors Belarus-082 BC ir Andrupenes zemnieka Jāņa Kromāna veiksmīgs ieguvums pirms pieciem gadiem. Mazgabariņa tehnika ir neaizstājama transporta darbos, sakņu dārzā un pat siena pļaujā. Pēc saimnieka atsauksmēm dzinējs ar 14 zirgspēku jaudu ir ļoti ekonomisks, jo parastajos darbos patērē 1,5, bet aršanā – 2,5 litrus benzīna.

«Ezerzeme»

Latviešu brālība nometnē «3 x 3»

Dagdas arodvidusskolā savu darbu sāka starptautiskā nometne «3 x 3». Gandrīz trīs simti latviešu no tuvām un tālām mūsu valsts malām, no Austrālijas, Amerikas Savienotajām Valstīm, Kanādas, Zviedrijas, Vācijas un Krievijas pulcējās Dagdā, lai sirsnīgi parunātu un patikami pavadītu laiku, atpūstos pie dabas krūts. Nedēļas nometnes atklāšanas ceremonijā, kad stipri lija, pasaules kustības «3 x 3» dibinātāja Līga Ruperte un Dagdas nometnes vadītāja Aloīda Jurčenko vēlēja skaistās tradīcijas turpinātājiem saulainu laiku, bet – nekā, lija un lija.

Nometnes piedāvāto pasākumu plašajā spektrā bija vairāk nekā 30 dažādu ieviržu, piemēram, veselības psiholoģija, politika, sports, tautas jaunrade, ģimeņu

Būs sausās būves mācību klase

Sadarbojoties ar firmas «Knauf» pārstāvnīcību Latvijā, Daugavpils 38. arodvidusskolas Krāslavas filiālē tiek ierīkota sausās būves mācību klase, kas skolai nepieciešama, lai audzēkņiem dotu uzskatāmu priekšstatu par sausās būves sistēmām. Perspektīvā tiek plānots, ka skolā apgūs daudzas citas «Knauf» zinības. Jauniešiem svarīgi ne tikai redzēt to, kas attēlots kādā reklāmas prospektā, vai izpētīt attiecīgu detaļu salikumu uz papīra, bet savām acīm redzēt, kā viss izskatās dabā. Tikai tā var izveidoties patiesi labs meistars, kurš spēs izvēlēties un realizēt vis-

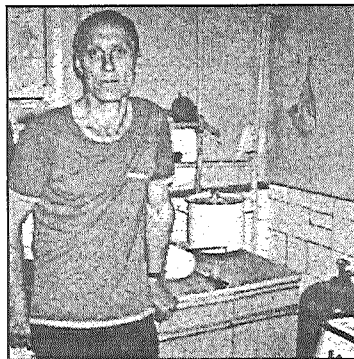
● Vācijas vēstnieks Latvijā Ekerts Herolds un iekšlietu ministrs Māris Gulbis pēc nosēšanās Krāslavā.

RĒZEKNES RAJONĀ

Rad nav mājas, mēnes, darba

Mēs visi piedzimstam brīvi no labā un ļaunā, no aizspriedumiem, muļķībām un bailēm. Un brīva cilvēka galvenās tiesības – izvēles iespēja – paliek vienmēr, pat ja šī izvēle noved cilvēku pie brīvības zaudēšanas. Diemžēl tas notiek diezgan bieži – saskaņā ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes datiem Latvijā uz tūkstošiem iedzīvotājiem ir septiņas reizes vairāk ieslodzīto nekā Eiropas valstīs. Ieslodzījuma laikā cilvēkiem zūd prasme strādāt, viņi degradējas, un cietums no labošanas iestādes pārvēršas par «kriminālo universitāti». Brīvībā iznāk cilvēki bez ģimenes un sociālajiem sakariem, bez darba, bez dzīvokļa, ar psiholoģiskām un sociālām problēmām.

Šī parādība kļuvusi par smagu nastu, jo, pēc statistikas datiem, Latvijā katru gadu no ieslodzījuma vietām atbrīvo vairāk nekā 2500 cilvēku. Uz Rēzekni un Rēzeknes rajonu šī gada piecu mēnešu laikā vien atgriezušies 60 cilvēki. Studentu grupa, strādājot pie kvalifikācijas darba, veica pētījumu Rēzeknes un Ludzas rajonā. Rezultāti liecina, ka lielākajai daļai aptaujāto (83 procentiem respondentu) nav ģimenes, tātad nav kur atgriezties. Tikai nelielai daļai ir pastāvīgs darbs, vairākums dzī-

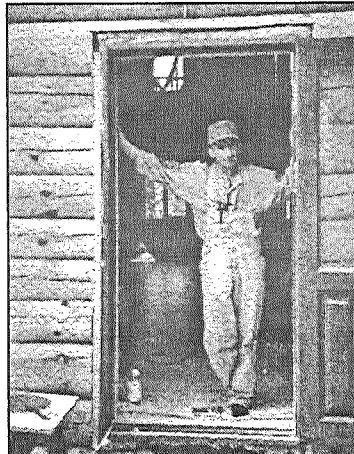

● Sergejs no 43 dzīves gadiem 21 pavadījis ieslodzījumā, pašlaik ir centra pavārs.

vo, saņemot sociālo pabalstu, pateicoties draugu, paziņu, radnieku palīdzībai, kā arī gadījuma peļņai. Tikai divi cilvēki paziņoja, ka viņiem pēc atgriešanās no ieslodzījuma nav bijis problēmu. Vairums nespēj tikt galā ar sociālo rehabilitāciju.

Cerību uz valsts pabalstu šai pilsoņu daļai ir maz, pašvaldība spēj tikai piešķirt vienreizēju pabalstu 15 latu apmērā. Un ko tālāk? Vai tiešām sabiedrība neko nespēj? Izrādās, spēj gan.

Rīgas rajonā pastāv Sociālās rehabilitācijas centrs bijušajiem ieslodzītajiem. Centrs atvērts, pateicoties dažādu fondu finansējam atbalstam. Tur regulāri dzīvo 10-15 cilvēki, strādā piemājas saimniecībā, kā arī astoņas stundas kokapstrādes cehā, tā pakā-

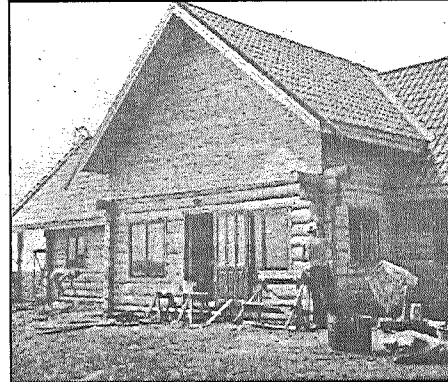
● Juris 26 gadus pavadījis cietumā, tagad ir centra mājas vecākais.

peniski pierodot pie parastās darba dienas. Trešdaļu nopelnītās naudas viņi atdod centram kā maksu par dzīvošanu. Viņi paši gatavo ēst, mazgā, uzkopj istabas.

Stāsta Jurijs Medvedejs:

— Centru 1999. gada maijā izveidoja ticīgie, kuri no savas pieredzes izjuta Dieva palīdzības spēku. Mērķis – palīdzēt cilvēkiem, kuri atbrīvojušies no ieslodzījuma vietām, uzsākt patstāvīgu dzīvi, atgūt dzīves mērķi un jēgu. Sociālās rehabilitācijas programma ilgst gadu.

Idejas autors Jurijs Kapustins ieslodzījuma vietās nostrādājis divdesmit gadus. Viņš stāsta:

● Bijušie ieslodzītie ceļ jaunā centra māju.

— Noteikumi centrā ir vienkārši: vēlēšanās mainīties, atteikšanās no alkohola un narkotikām. Iestājoties centrā, nepieciešama tikai izziņa par atbrīvošanos no ieslodzījuma. Vēl pieprasām medicīniskās izziņas.

Mums nav svarīgi, kad cilvēks izgājis no cietuma un par ko sēdējis. Centra pirmajā grupā gandrīz visi bija sēdējuši par slepkavību. Vairums no mūsu vīriem ir recidivisti: 15-17 gadus aiz restēm. Piemēram, Juris nosēdējis cietumā 26 gadus. Tagad viņš ir centra mājas vecākais, saimniecības pārzinis.

Protams, viņiem nav viegli mainīt dzīvesveidu, uzskatus. Reiz uzņēmām centrā vīrieti, kas cietumā bija pavadījis 23 gadus, bet gada beigās viņu nācās izraidīt. Aizgāja no mums, kļuva par «bomzi».

Bet pēc tam reiz atjēdzies, es taču esmu Dieva bērns, ko gan daru? Viņš visu saprata, tagad viņam ir dzīvoklis, darbs, nesen nopirka automašīnu.

Strādājot centrā, jūtos brīnišķīgi. Tas ir kristieša aicinājums – palīdzēt, kalpot citiem. Dzīvoju centrā, pirmos divarpus gadus pat vienā mājā un istabā kopā ar bijušajiem ieslodzītajiem. Tagad mums ir sava biroja ēka, kā mēs to saucam: istaba

un virtuve. Ar centra prezidentu tur regulāri dežurējam, jo iemītniekiem nepieciešama pastāvīga pieskatīšana. Arī setdienās un svētdienās centrā vienmēr kāds ir – situācijas kontrolēšanai, jo šie cilvēki pilnībā vēl nespēj atbildēt par savu rīcību. Cietumā pieraduši, ka kāds atnāks, paēdinās, nomazgās... Arī te gaida to pašu. Mēs pieradinām viņiem pašauties tikai uz saviem spēkiem.

Plāni ir lieli. Gribam izveidot 40 līdzīgus centrus visā Latvijā. Pašlaik Rīgas rajona Ratniekos tiek celta vēl viena dzīvojamā ēka un jauns kokapstrādes cehs.

Tā ir pierīgā. Bet pie mums? Ko Latgale darīs ar saviem pazudušajiem dēliem?

«Rēzeknes Vēstis»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Likumi satiksmes uzlabošanai uz Latvijas ceļiem

No 2004. gada 1. janvāra būtiski mainīsies autovadītāju kontroles un sodīšanas sistēma. To nosaka 8. jūlijā Saeimas ārkārtas sesijā galīgajā lasījumā apstiprinātie Grozījumi Ceļu satiksmes likumā. Grozījumus sagatavojusi Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD), un tie gandrīz nemainīti iestrādāti pieņemtajā variantā.

No nākamā gada tiks ieviesta uzskaites punktu sistēma, kura paredz virkni līdzekļu, kā ietekmēt autovadītāju uzvedību. Plānots, ka šis projekts kļūs par vienu no instrumentiem, kā praktiski uzlabot satiksmes drošību Latvijā.

Šoferi skaitīs punktus

Bez administratīvajiem sodiem, kurus nosaka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss, no nākamā gada ieviests preventīvas metodes – brīdinošas un izglītojošas sankcijas pret pastāvīgiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpējiem. Par viena atsevišķa ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu maksimālais uzskaites punktu skaits būs – astoņi. Šie pārkāpumi tiks fiksēti transportlīdzekļu vadītāju reģistrā, kuru uztur CSDD. Maksimālais punktu skaits vadītājam būs 16 punkti, savukārt mazāk pieredzējušiem braucējiem – 10. Par braukšanu reibumā iegūtie punkti būs spēkā piecus gadus, bet pārējie – divus.

Brīdinās un audzinās

Atkarībā no uzkrāto punktu skaita un pārkāpumu veida vadītājam

■ pa pastu nosūtīs brīdinājumu, aicinot vadītāju satiksmē būt rūpīgākam un uzmanīgākam,

■ piemēros obligātu apmācības kursu ceļu satiksmes noteikumos un atbilstošu eksāmenu,

■ piemēros obligātu praktisko apmācības kursu drošas transportlīdzekļa vadīšanas jautājumus un eksāmenu,

■ noteiks tiesību atņemšanu uz gadu, ja autovadītājs būs sasniedzis 16 soda punktus.

Jāmaina arī citi likumi

Administratīvo pārkāpumu kodekss un Ceļu satiksmes likums izmaina un pilnveido līdz šim valdošo sistēmu. Tomēr tie nosaka izmaiņu būtību, bet jāievieš arī vairāki citi noteikumi, lai jaunais projekts darbotos dzīvē. Piemēram, līdz 1. janvārim jāizstrādā Ministru kabineta noteikumi, kur būs precīzi noteikti, kādā veidā vadītājam piemērojams konkrēts ietekmēšanas veids. Tāpat līdz nākamajam gadam jāizstrādā noteikumi, kas paredzēs, cik punktus piešķirt par katru atsevišķu pārkāpumu.

Būs vienas dienas braukšanas atļauja

Ceļu satiksmes likums paredz arī virkni citu jauninājumu. Piemēram, saskaņā ar Eiropas Sa-

vienības prasībām turpmāk tehnisko apskati transportlīdzekļiem, ko izmanto komercpārvadājumiem, veiks arī ārpus obligāti noteiktā regulārā tehniskās apskates laika. Šis apskates notiks uz ceļiem. Tā mērķis – pastāvīgi uzraudzīt un kontrolēt šādu transportlīdzekļu tehnisko atbilstību normai.

Tāpat grozījumi Ceļu satiksmes likumā paredz iespēju autovadītājiem CSDD saņemt vienas dienas braukšanas atļauju. Tādas tiks izsniegtas gadījumos, kad autovadītāji vēlēšies nokļūt tehniskās apskates stacijā uz apskati ar transportlīdzekli, kam beidzies apskates termiņš. Līdz šim šādas iespējas nebija, un vadītāju tāda gadījumā varēja administratīvi sodīt.

Ceļu satiksmes likums precīzāk nosaka arī CSDD un Latvijas Autoceļu direkcijas pienākumus un darbības sfēras. Izdarītās izmaiņas ir pārdomāts un objektīvs risinājums satiksmes drošības situācijas uzlabošanai Latvijā, bet vēl nepieciešami arī CSDD izstrādātie grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas Saeimā galīgajā lasījumā tiks pieņemti rudenī. Paredzēts, ka grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā un ceļu satiksmes likumā stāsies spēkā vienlaikus – no nākamā gada janvāra, jo tie ir savstarpēji saistīti un padara ar likumiem un noteikumiem reglamentēto ceļu satiksmes drošības ietekmēšanu un uzraudzību efektīvāku.

POLICIJAS ZIŅAS

Kautiņš pie degvielas uzpildes stacijas

6. jūlijā Preiļos pretī degvielas uzpildes stacijai «Ingrid A» 1972. gadā dzimušais Anatolijs piekāva 1957. gadā dzimušo Aloizu. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Nozagta kravas automašīna

7. jūlijā Līvānos nozagta kravas automašīna Mercedes Benz, kura atradās Saules ielā. Ipašniekam nodarīts materiālais zaudējums 5000 ASV dolāru apmērā. Policija noskaidro vainīgo personu.

Pašnāvība fermā

8. jūlijā kādā Vārkavas novada fermā tika atrasts 1973. gadā dzimušā Andra liķis. Konstatēts, ka viņš izdarījis pašnāvību ar ne-reģistrētu medību bisi «IZ-58».

Aglonas bazilikā nozagts elektromotors

8. jūlijā no Aglonas bazilikai piederošās sūkņu stacijas nozagts elektromotors. Policija noskaidro materiālā zaudējuma apmērus un vainīgās personas.

Nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus

8. jūlijā Jaunaglonas iedzīvotāja, 1981. gadā dzimusī Nadežda savās mājās nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Par to viņai tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un nosūtīts izskatīšanai uz Preiļu rajona tiesu.

Atkārtoti vadīja automašīnu alkohola reibumā

9. jūlijā ceļu policijas darbinieki sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu 1970. gadā dzimušajam Preiļu iedzīvotājam Mārim, kurš atkārtoti gada laikā vadīja automašīnu alkohola reibumā.

Aglonā uzlauzts spēļu automāts

10. jūlijā Aglonā kafejnīcā

«Zodiaks» uzlauzts spēļu automāts un nozagta nauda. Materiālā zaudējuma apjoms tiek noskaidrots.

Mēģināja caur jumtu iekļūt garāžā

12. jūlijā, sabojājot jumta segumu, 1954. gadā dzimušais Līvānu iedzīvotājs Pēteris mēģināja iekļūt kādā garāžā. Policija vainīgo personu aizturējusi.

Nepilngadīgie draiskojās ar uguni

12. jūlijā Jersikas pagastā 1927. gadā dzimušajai Veronikai piederošajā pļavā nepilngadīgas personas mēģināja aizdedzināt siena kaudzi. Saimnieces īpašumam materiālais zaudējums nav nodarīts.

Guva traumas kautiņā

12. jūlijā Līvānu slimnīcā ar dažādām traumām griezās 1976. gadā dzimušais Aleksejs, kurš guva traumas kautiņā laikā ar 1974. gadā dzimušo Edgaru.

Huligāniskas darbības

✓ 8. jūlijā Saunas pagasta iedzīvotājs, 1972. gadā dzimušais Jānis alkohola reibumā veica huligāniskas darbības, par ko viņam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

✓ Administratīvā pārkāpumu protokols sastādīts arī 1961. gadā dzimušajam Līvānu iedzīvotājam Sergejam, kurš 9. jūlijā alkohola reibumā bija izrikojies huligāniski.

✓ 12. jūlijā administratīvo protokolu par huligāniskām darbībām *nopelnīja* Līvānu novada Turku pagasta iedzīvotājs, 1980. gadā dzimušais Jaroslavs.

✓ Arī 13. jūlijā sastādīts administratīvais protokols par alkohola reibumā izdarītām huligāniskām darbībām, ko Līvānos veicis 1984. gadā dzimušais Lauris.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Zaļo karšu lietošanas nepieciešamība

Lai ar transportlīdzekli iebrauktu Zaļās kartes sistēmas valstīs, ir jānoslēdz starptautiskais transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas līgums jeb Zaļā karte. Šobrīd Zaļās kartes sistēmā ir iesaistījušās gandrīz visas Eiropas valstis.

No Latvijas kaimiņvalstīm Zaļās kartes sistēmā vēl nav iestājusies Krievija. Iebraucot šis valsts teritorijā, no 2003. gada 1. jūlija uz robežas ir jānoslēdz civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgums.

Kas jāzina autovadītājam, ar Zaļo karti iebraucot Lietuvā?

Zaļās kartes Biroju padomes 37. Ģenerālā asambleja Lionā ir pieņēmusi lēmumu, ar kuru no 1. jūlija Lietuvas transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs ir uzņemts Zaļās kartes Biroju padomē. Taču savu darbību tas varēs uzsākt tikai no 1. oktobra, ja līdz tam būs izpildītas visas noteiktās saistības.

Tāpat Latvijas Zaļā karte iebraukšanai Lietuvā pagaidām nav derīga, ir nepieciešams Lietuvas robežapdrošināšanas līgums. Latvijas apdrošinātāji var izsniegt Latvijas Zaļās kartes arī to ārvalstu transportlīdzekļiem, kuru reģistrācijas valstī nav sava Zaļās kartes biroja vai arī šis birojs nav sācis savu darbību. Tas nozīmē, ka Latvijas apdrošinātāji var arī turpmāk izsniegt Latvijas Zaļo karti Lietuvā reģistrētiem transportlīdzekļiem, bet tikai līdz tam brīdim, kad Lietuvas biroja darbība tiks aktivizēta.

Pieņemts jauns lēmums par Zaļās kartes derīgumu jaunajās dalībvalstīs. Tas paredz, ka Zaļā karte nav derīga valstī, kuras starptautiskais saistījums nav iekļauts Zaļās kartes sistēmas dalībvalstu uzskaitījumā Zaļās kartes pirmās lapas aversa pusē. Nepieciešams zināt, ka nav pieļaujami ar roku rakstīti vai iedrukāti papildinājumi Zaļās kartes veidlapā. Dalībvalstis paliek spēkā nosacījums par nepieciešamību atjaunot datus Zaļās kartes veidlapā divu gadu laikā kopš jaunas dalībvalsts pievienošanās Zaļās kartes sistēmai. Lai pārejas periodā līdz atjau-

noto Zaļo karšu izsniegšanai Latvijas apdrošinātājaņēmējiem varētu nodrošināt transportlīdzekļu iebraukšanu jaunās dalībvalstīs (arī Lietuvas) teritorijā ar derīgu Zaļo karti bez papildus robežapdrošināšanas līguma noslēgšanas, ir paredzēts slēgt papildus vienošanos par Zaļās kartes derīgumu bez valsts norādes Zaļās kartes veidlapā.

Kas jāievēro, iebraucot Baltkrievijā?

Šie paši nosacījumi attiecas arī uz iebraukšanu Baltkrievijā. LR Satiksmes birojs ir noslēdzis papildus vienošanos ar Baltkrievijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas biroju, kas paredz, ka Latvijas Zaļā karte ir derīga iebraukšanai Baltkrievijā arī gadījumos, ja Latvijas Zaļās kartes veidlapā vēl nav iedrukāta aile ar valsts saistījumu «BY». Par jebkuru gadījumu, kad, saskaroties ar Baltkrievijas iestādēm, ir radušās domstarpības par Zaļās kartes derīgumu, lūdzam paziņot LR Satiksmes birojam Lomonosova ielā 9, Rīgā LV 1019, fakss 7241862.

Iebraucot Krievijā, līgums jāslēdz uz robežas

No 1. jūlija Krievijā stājas spēkā Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums. Kamēr Krievija nav uzņemta par pilntiesīgu dalībvalsti Zaļās kartes sistēmā, iebraucot tās teritorijā, uz robežas būs jāslēdz civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgums. Lai Latvijas iedzīvotāji būtu informēti par apdrošināšanas prēmiju apmēriem uz Krievijas robežas, LR Satiksmes biroja mājas lapā www.sb.gov.lv sadaļā «Aktualitātes» ir ievietota norāde uz interneta adresi, pēc kuras ir atrodams apdrošināšanas prēmijas aprēķināšanas kalkulators.

Apmēram divu mēnešu laikā no Krievijas autociviltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma spēkā stāšanās 2003. gada 1. jūlijā uz Krievijas valsts robežām darbosies vienkāršota autoīpašnieku polišu kontroles kārtība transportlīdzekļiem, kas iebrauks

Krievijas teritorijā. Attiecīgu pavēli 23. jūnijā izdevusi Krievijas valsts muitas komiteja. Atbilstoši tai uz laiku izdotajās kravu ieviešanas apliecībās, kravu nogādāšanas kontroles dokumentos vai vadītāju muitas deklarācijās, kuri šķērsos robežu bez polisēm, muitas darbinieki izdarīs atzīmes par to, ka šo vadītāju atbildība ir jāapdrošina.

Pārejas perioda ilgums pavēlē nav noteikts, tajā ir tikai formulējums – «līdz atsevišķam rīkojumam». Muitas dienestu vadītāji pieņem, ka vienkāršota kārtība ilgs ne vairāk kā divus mēnešus. Pa šo laiku apdrošinātājiem būs jāsaņem to pilsoņu apkalpošanai, kas šķērsos Krievijas robežas. Pēc tam iebraukšanu valstī bez polisēm aizliegts. Neapdrošinātājiem vadītājiem tiks radītas iespējas polišu iegādāšanai uz robežas.

Pēc likuma soda sankcijas par braukšanu bez polisēm tiks ieviestas no 2004. gada 1. janvāra. Tiesības sodīt pārkāpējus ir Valsts autoinspekcijai.

INFORMĀCIJA

KONKURSS

KONKURSS pirts īpašniekiem «Liels ķipis»

Ak, manas jaukās pirtiņas! Vecās lauku pirts un modernās karsētavas. Pirts ar akmeņiem, ar krāsnīm, pirts iesala žvēšanai un pirts miesas šķīstīšanai. Pirts – dvēseles atveldzēšanai.

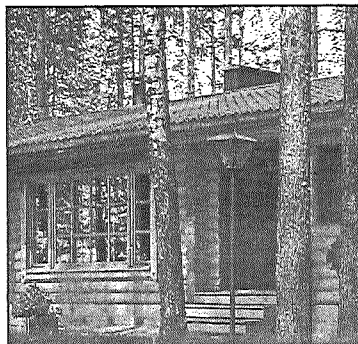
Aicinām piedalīties «Novadnieka» konkursā «LIELAIS ĶIPIS».

● Konkursa noteikumi: iesūtīt aprakstus un fotogrāfijas par savām pirtīm, kā arī par jautriem vai skumjiem notikumiem, kas notikuši pirtīs. Tāpat var iesūtīt rakstus par pirts piederumiem – priekšmetiem – ķipjiem, lā-

vām, pirtslotām, krāsnīm, par to gatavotājiem, par pāršanās tradīcijām un ar to saistītiem ticējumiem. Konkursam var iesūtīt materiālus par savu pirti, vai arī par kaimiņa, radnieka vai paziņas pirti, ja vien tas ar īpašnieku ir saskaņots.

Konkursam iesūtāmo darbu apjoms nav ierobežots. Jābūt norādītai sūtītāja adresei un ziņām par personu.

● Konkursa galvenā balva – «Liels ķipis» būs lieta, kas rotās jūsu pirti un vēl bērnuubērniem atgādinās par vēl uzvaru pirtīm veltītajā konkursā.

● Darbi iesūtāmi līdz 2003. gada 15. septembrim Brīvības ielā 14, Preiļos, LV-5301, vai pa elektronisko pastu: novadnieks@axel.lv.

ATGĀDINĀJUMS

Līdz 18. jūlijam vēl var pieteikties konkursam «Latgales puķudārzu sasaukšanās»

Pieteikšanās pie radošās kopas «Riekšava» vadītājas Ievas Trimalnieces, zvanot pa tālr.

9173469. Dārzu apskate notiks līdz 15. augustam un tiks atspoguļota fotogrāfijās Latgales laikrakstos «Rēzeknes Vēstis» un «Novadnieks». Dalībnieki balvās saņems ziemciešu stādus no stād-

audzētavas «Gunda Z» (Dainas Zvejsalniece audzētava Rogovkā) un gūs iespēju 2004. gada vasarā apskatīt Latgales skaistākos dārzus un piedalīties valsts puķu draugu saietā.

Ar basām kājām – spirtgā zaļā paklājā

Kas var būt labāks par to, kā pēc garas un nogurdinošas darba dienas atnākt mājās, nomest kurpes, iziet pagalmā un basām kājām iekārt zālienu – mīkstu, atspērt zālienu un vasaras saules siltuma pilnā. Lai atveik nogurumu un dod spēku. Taču skaists zāliens nav nemaz tik vienkārši izveidojams un iekopjams. Lūk, dažādi padomi.

Ja zālienu sēj pavasarī, labu rezultātu var sasniegt jau pēc pāris mēnešiem. Pirmo reizi pļauj, kad zāle izaugusi 10-12 centimetru garumā, atstājot tikai 4 centimetrus augstu.

Kādēļ ir svarīgi izvēlēties pareizo zāles augstumu?

Ja zāli ilgstoši pļauj zemāk vai augstāk, mainās velēnu veidojošo zālaugu procentuālais sastāvs. Piemēram, ja regulāri apļauj zālienu pārāk augstu, sāk dominēt nevēlamie zālaugi, savukārt, pļaujot pārāk zemu, iet mazumā ātraudzīgās zāles izturību nodrošinošās zālaugu formas un zāliens zaudē izturību.

Pļaušanas augstums ir atkarīgs no paredzētās funkcijas un sēto zāļu sugu un šķirņu sastāva, bet, ja sēts plaša spektra universāls

zālienu maisījums, pakāpeniski palielinot pļaušanas augstumu, var iegūt patiesām krāšņu zālienu.

Kādu pļaujmašīnu izvēlēties?

Koptiem zālieniem nelielās platībās piemērotākas (un arī lētākas) ir rokas, tas ir, stumjamās pļaujmašīnas. Uzmanīgi jākopj un regulāri jāasina mašīnas cilindru tipa griezējmechānisms. Nelielām platībām piemērotas pļaujmašīnas ar elektromotoru. Galvenā problēma – neuzbraukt barošanas kabelim, kas reizēm traucē strādāt. Pļaujmašīnas ar iekšdedzes motoriem un cilindru tipa griezējmechānismu pļauj ļoti kvalitatīvi, īpaši tad, ja zālienu pļauj zemu – 0,5-2 centimetri.

Profesionālās pļaujmašīnas ar iekārtiem griezējmašīnām sasmalcina ne tikai nopļauto zāli, bet arī zarus, taču tās maksā ļoti dārgi.

Universālas ir pļaujmašīnas ar rotējošiem nažiem. Parasti tās pļauj 2,5 centimetrus augstu, ir apgādātas ar vienkāršiem vai smalcinošiem nažiem.

Vēl ir arī cita tipa zāles pļāvēji, piemēram, kombinētie zāles pļāvēji uz gaisa spilvena.

Kāds ir labākais zāliena laistīšanas režīms?

Sausā laikā var būt nepiecieša-

mi 20-30 litri ūdens uz kvadrātmetru. Par to, vai zāliens saņēmis pietiekamu ūdens daudzumu, var pārbaudīt, iedurot lāpstu, – dziļumā jābūt mitrumam.

Ja nav iespējams nodrošināt pietiekamu laistīšanu, sausā laikā velēnu nepļauj vai arī pļauj ļoti augstu, pat 5 centimetru augstumā, nopļauto un sasmalcināto masu atstāj uz lauka.

Kā veicama zāliena gaisošana?

Smagām un sablīvētām augsnes nepieciešama gaisošana. Vienkāršākais veids – zālienu sadursta ar dakšām vai arī nostaigā pa to, pie kājām piestiprinot dēļiņus, kuros iedzītas garas naglas. Var izmantot arī speciālus stienveida vai caurulveida gaisotājus, ar kuriem gaisu augsne ievada 20-40 centimetrus dziļi.

Kā uzlabot augsni?

Vieglā augsnē var izmantot substrātu, kas sastāv no divām daļām kūdras un četrām daļām māsmilts vai komposta (vienu daļu smilts, vienu daļu komposta), ieklājot to 3-4 mm biežā slānī, iestrādājot ar vieglām ecēšām vai grābekļiem.

Var arī veikt smilšošanu, 3-5 mm biežā slānī ieklājot zālienu ļoti smalku granti bez māla daļiņām.

UZMANĪBU, «NOVADNIEKA» ABONENTI!

Speciāls piedāvājums – abonēšana ar atlikto maksājumu!

Lielākā daļa mūsu lasītāju abonē laikrakstu vienam mēnesim, jo ne katrs var atļauties noformēt abonentu ilgākam laikam. Lai rēķinātos ar jūsu laiku un naudas tēriņu, izprotot jūsu vēlmes un iespējas, «Novadnieks» redakcija piedāvā pilnīgi jaunu iespēju – **ABONĒŠANU AR ATLIKTO MAKSAJUMU**. Tas jums neradīs papildus izdevumus, bet dos iespēju veikt maksājumu izdevīgā laikā un vietā.

Kas jums jā dara:

■ aizpildiet un nosūtiet mums laikrakstā publicēto abonēšanas pasūtījuma kartīti, bet norēķinieties redakcijas reklāmas un sludinājumu nodaļā līdz katra mēneša pēdējam datumam. Ja visu laiku «Novadnieku» abonējat pa vienam mēnesim un esat pārliecināts, ka to darīsiet arī turpmāk, tad tagad, noformējot turpmāstīšanas redakcijā kaut vai līdz gada beigām, jums nebūs jāuztraucas par to, ka to varētu aizmirst vai mēneša beigās nepietiktu naudas kārtējai abonēšanai;

■ jau tagad daudzi izmanto šo iespēju, vienkārši piezvanot mums uz redakciju, bet turp-

māk, ja aizpildīsiet speciālo abonēšanas kartīti, varēsiet neuztraukties arī par to. Bez tam maksu par abonēšanu nav jāveic pašam, to nokārtot var jebkurš jūsu paziņa, draugs vai kaimiņš, kas dodas uz Preiļiem;

■ samaksu var veikt arī ar pārskatījumu, ieskaitot naudu mūsu kontā. Šajā gadījumā jūs pa pastu saņemsiet rēķinu, kuru varēsiet apmaksāt bankā līdz mēneša beigām;

■ paziņojot iepriekš, jūs jebkurā laikā varēsiet abonēšanas pasūtījumu pārtraukt, kā arī samaksāt visu summu vai daļu no tās.

IZMANTOJIET ŠO IESPĒJU JAU ŠODIEN UN AIZMIRSTIET PAR TURPMĀKAJĀM ABONĒŠANAS RŪPĒM! IETAUPISIET ARĪ NAUDU PAR ABONĒŠANAS PAKALPOJUMIEM!

«NOVADNIEKS» BŪS TAVS LABĀKAIS, PRECĪZĀKAIS UN RAJONĀ LASĪTĀKAIS NAVIGATORS. TAS ATKLĀS JAUNUS HORIZONTUS PLAŠĀJĀ INFORMĀCIJAS JŪRĀ!

ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu:

Vārds _____
 Uzvārds _____
 Personas kods _____
 Saņemšanas adrese _____ LV-53
 Tālrunis _____ (mājās) _____ (darbā) _____ (mob.t.)
 Eksemplāru skaits _____
 Abonēšanas termiņš — 2003. gada

augusts	septembris	oktobris	novembris	decembris

Vēlos maksāt redakcijā _____ jā nē
 Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu _____ jā nē
 _____ (paraksts)
 2003. gada _____
 Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

ANEKDOTES

Nomocijies un nosvidis pastnieks pēdējiem spēkiem pieaīrē pie bākas un dod bākas sargam vēstuli. Sargs paskatās uz viņu un saka:

— Ei, vecīt, ja tu rādīsi tik skābu ģīmi, es abonēšu kādu avīzi!

☺ ☺ ☺

Daudzstāvu nama pagalmā spēlēja puīselis. Pienāk padzīvoties kundzīte un jautā:

— Dēliņ, vai šajā mājā dzīvo kāds Kociņš?
 — Jā, divi Bērziņi un viens Ozoliņš.

☺ ☺ ☺

Klients jautā bārmēnim:

— Kas ietilpst jūsu firmas kokteiļi?

— Piens, cukurs un rums.

— Un pēc kā tas garšo?

— O, garša ir brīnišķīga, turklāt cukurs dod spēku un piens — enerģiju!

— Bet rums?

— Rums dod idejas, kur to spēku un enerģiju likt.

☺ ☺ ☺

Restorānā zvana telefons:

— Vai pie jums var pasūtīt galdinājumus?

— Oficiants dusmās kļiedz:

— Cik reizu man jums jāatkar, ka mēs nepārdodam mēbeles!

Vai jaunā soda punktu uzskaites sistēma uzlabos satiksmes drošību?

Valentīna Brice,
degvielas uzpildes
stacijas vadītāja:

— Es domāju, ka jaunā soda punktu sistēma ne visai uzlabos satiksmes drošību, jo tie, kas pārkāpj ceļu satiksmes noteikumus, darīs to arī turpmāk. Tagad, par spīti visiem sodiem, tāpat brauc alkohola reibumā pie stūres. Nu, dzīvosim — redzēsim. No sākuma vajag tam iziet cauri, tad varēs vērtēt. Pašai šad tad arī gadās pārsniegt pieļaujamo braukšanas ātrumu, bet cenšos ievērot visus ceļu satiksmes noteikumus.

Jevgēnijs Mihailovs,
zemnieks:

— Varbūt tomēr būs mazāk to, kas piedzērušies brauc pie auto stūres, jo sodi kļūst arvien lielāki un lielāki. Es domāju, autovadītāji saprātīs, ka ir pēdējais laiks sākt ievērot satiksmes noteikumus. Pats gan vēl pilnībā nepārzinu visus grozījumus likumā un soda punktu uzskaites sistēmas principus, tikai to, ko ziņoja pa radio. Dažreiz sodi par pārkāpumiem ir arī par lielu, taču par pieciem rupjiem pārkāpumiem, iespējams, ka arī vajag atņemt tiesības. Jebkurā gadījumā labi, ka pēc tam nāksies iziet apmācības kursu. Cenšos ievērot visus ceļu satiksmes noteikumus, dažreiz gadās pārsniegt braukšanas ātrumu.

Elita Skutele,
skolotāja Preiļu
1. pamatskolā:

— Es domāju, ka soda punktu sistēma uzlabos drošību uz ceļiem, jo tomēr, savācot maksimālo punktu skaitu, tiek atņemtas tiesības, un savāktos punktus jau neizdzēsīs. Protams var jau būt, ka sāks atpīrkties arī no punktiem, grūti spriest, viss atkarīgs no pašiem policistiem, kā viņi būs noskaņoti. Taču es domāju, ka kaut kas jau mainīsies uz labo pusi. Patī ne bieži, tomēr reizēm pārkāpju pieļaujamo braukšanas ātrumu.

Augusts Bogotais

no Saunas pagasta:

— Kāda tam visam būs nozīme?! Kas dzēra un brauca pie auto stūres, tas turpinās dzert un braukt. Uz sodiem tādi autovadītāji neskatās, viņi nekad nav samaksājuši un nemaksās. Tas, ka par smagiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem tiks atņemtas tiesības, būs ļoti labi. Ja cilvēks vairākas reizes pēc kārtas rupji pārkāpj satiksmes noteikumus, viņš vairs nav drošs citiem satiksmes dalībniekiem — ne gājējiem, ne braucējiem. Pats 25 gadus vadu auto un varbūt pa šo laiku kādu vienu reizi esmu pārsniedzis pieļaujamo braukšanas ātrumu un dabūjis sodu.

Aleksandrs Orlovs
no Jēkabpils:

— Kas to lai zina, kā tur būs ar to sodu uzskaites sistēmu? Pats nelietoju alkoholu, tā ka nezinu, kā citiem būs. Tas jau atkarīgs no konkrēta cilvēka, vai sodi viņu ietekmēs vai nē. Pats vadu auto kopš

1964. gada — sanāk jau 39 gadi, un problēmas ar ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu man nav bijušas.

I. Zēlve
Foto: M. Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

**KAMĪNI
KRĀSNIŅAS**

VIADRUS

**APKURES
KATLI**

Konsultācijas un piegāde **BEZ MAKSAS**
Veikalos «Zari» Līvānos, Stacijas 5. Tāl. 9709021
«Celmeņi» Preiļos, Mehanizatoru 2. Tāl. 5322768
«I-dea» Preiļos, Rēzeknes 4. Tāl. 9182921.

**IU «Laura Plus»
AICINA DARBĀ
materiālu grāmatvedi un
viesu mājas virtuves vadītāju.**
Tāl. 9121689.

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod
privatizācijas un kompensācijas
sertifikātus un LOMBARDS izsniedz
kredītu pret ķīlu katru dienu
Līvānos, Stacijas ielā 1. Tāl. 6780843,
42332, 41221 (vakaros).
Preiļos (tikai sertifikāti), Raiņa bulv. 15.
Tāl. 53-07068, 23024 (vakaros).

**SIA «ANGRO» PASTĀVĪGI
iepērk apses zāgļbaļķus
Ø no 25 cm
Cena no 13 - 18 Ls/m³
Samaksa tūlītēja.
Pircēja transports.
T. 9454553; 9236083**

**Firma veic apalkoku izvešanu
no cirsmas līdz ceļam.
Cena par m³ sākot no Ls 1,60.
Pērk cirsmas un mežus īpašumā.**
Tāl. 4125777, 9266904.

**SIA «AIBI» pērk zirgus,
liellopus, jaunlopus, aitas.**
+12%, +18%.
Tāl. 48-71185, 48-71804, 9478728,
9445135.

**Iepērkam
mājlopus gaļai.**
Tāl. 9584184, 6732030, 5321956,
5324147.

**PĀRDOD keramzīta un
skaidbetona sienas blokus,
betonmaisītājus no Vācijas.**
Tāl. 4122622, 9262963, 6404073.

Rīgas firma SIA «Aktīvs RĶ»
Jēkabpilī, Dambju ielā 19
(mākslas skolā pie autoostas)
no 17. jūlija organizē
kvalifikācijas paaugstināšanas
kursus grāmatvežiem
«Starptautiskā
grāmatvedības uzskaites
sistēma un tās praktiskā
lietošana».
(5 nodarbības 1 reizi nedēļā ceturtdienās
no plkst. 10.00 līdz 15.00)
Izdales materiāli.
Sertifikāts.
Informācija un pieteikšanās pa
tāl. 9406495, 7676792
pēc plkst. 21.00.

18. un 23. jūlijā pārdod diennakti vecus šķirotus un meinraibos cāļus, paaudzētus broilerus, pelēkos zosiņus, Pekinas piļēnus, jaunputnus 2,5-3,5 mēn., dējējvistas 12-14 mēn., gaiļus (arī maina), barību, var pieteikt platkrūšu lītarus Anspokos 7.20, Kastīrē 7.30, Baškos 7.35, Aglonas st. 7.45, Aglonā 8.00, Jaunaglonā 8.15, Ārdavā 8.35, Aizkalnē 8.50, Raudaukā 9.00, Preiļos 9.15, L.Pupājos 9.45, Ančkinos 10.00, Vārkavā 10.10, Piliškās 10.25, Pelēcos 10.40, Arendolē 10.55, Lazdānos 11.10, Rimicānos 11.20, Upmalā 11.35, Vanagos 11.50, Rožupē 12.00, Līvānos 12.15, Jaunsilavās 12.45, Zundānos 12.55, Turkos 13.05, Steķos 13.15, Rudzātos 13.25, Priekuljos 13.40, L. Anspokos 13.50, Smelteros 14.00, Polkoronā 14.10, Galēnos 14.20, Stabulniekos 14.35, Riebiņos 14.50. Tāl. 5321270, 9186065.

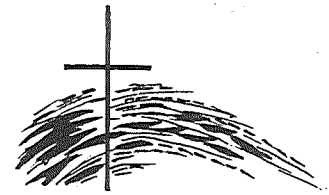
**SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.**
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 44179, 9161121.

Pārdod

govi. Tāl. 6524006;
grūsnu 6. laktācijas govi. Tāl. 5357797;
govi. Tāl. 5334403, 6556537.
3-ist. dzīvokli Preiļos. Tāl. 5321007;
lēti Renault-11, 1984. Tāl. 6708281;
Ford Fiesta. Tāl. 6101317;
lietotu šiferi. Tāl. 6101317.

Pērk

kartupeļus. Tāl. 6855348.

Tā aiziet mūsu mīļie, aiziet no
ikdienas rūpēm,
Aiziet mierā, klusumā un jaunā
dzīvē...

Tuviniekiem vien paliek
Viņu sirds siltums un dvēseles
gaisma.

Izsakām patiesu līdzjūtību
piederīgajiem, Pēteri KUF
pāragri mūžības ceļā pavaic...

SIA GPA

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz
pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt
spētu...

Skumju brīdī esam kopā ar
Valentīnu Karakoni,
BRĀLI smiltajā izvadot.
Preiļu KS valde

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Annai Ivbuli sakarā ar
MĀTES nāvi.
Līvānu vieglatlētikas klubs

Kur es savas sāpes likšu,
Kam es lūgšu spēku dot?
Es vairs tevi nesatikšu,
Visu mūžu dzīvojot.
Izsakām patiesu līdzjūtību Marijai
un Mihailam Šlujeviem, VĪRČI
TĒVU pēdējā gaitā pavadot.
SIA «Sencis» kolektīvs

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Kinoteātrī «Ezerzeme» Preiļos

◆ 16. jūlijā pulksten 20.00 Lielbritānijas un ASV kopražojuma šausmu filma «28 dienas vēlāk».

◆ 18., 20. jūlijā pulksten 18.00, 20.00, 21., 22. un 23. jūlijā pulksten 20.00

Lielbritānijas un Vācijas kopražojuma
piedzīvoju filma «Ekstremāli».

Stabulnieku kultūras namā

◆ 19. jūlijā pulksten 23.00 dejas. Spēlē «Ilūzija».

Rožkalnu
kultūras namā

◆ 19. jūlijā pulksten 22.00 diskotēka
«... un pašam patīk».

«EZIS» un «ZILITE» jūlijā

«Ezis» — žurnāls maziem bērniem:
* māca no augiem gatavot ziedu meitiņas;
* mudina pēc fotogrāfijām atpazīt dzīvniekus;

* stāsta, kur mājo ūdens;
* aicina arī vasaras vakaros lasīt labas bērnu grāmatas, ko izdevusi «Zvaigzne ABC»;

* kā parasti publicē vecāku fotogrāfijas no konkursa «Joku bildes».

«Zilīte» — žurnāls bērniem par dabu:

* izvadā lasītājus pa Ķemeru nacionālo parku;
* iepazīstina arsišķspārņiem un hameleoniem;
* sāk publicēt Māra Runguļa stāstu par bērnu piedzīvojumiem Liepājas ezerā;
* stāsta anekdotes un liek risināt uzdevumus;
* turpina lasītāju konkursa «Novērojums dabā».

Izcepiet garšīgas kotletes!

Divas šķēles baltmaizes, 600 g iztīrītas līdakas vai zandarta, 3 olu dzeltenumi, 200 g saldā krējuma, 3 ēdamkarotes sasmalcinātu dilļu, 1 mazs sasmalcināts sīpols, 1,5 tējkarotes sāls, 1/4 tējkarotes balto piparu, 2-3 ēdamkarotes sviesta un rīvmaizes.

Maizei nogriež garozu. Liek mazā bļodiņā un uzlej tik daudz ūdens, lai maize būtu apsegta. Mērcē aptuveni desmit minūtes. Svaigu zivi notīra, novelk ādu. Tad samal gaļas mašīnā vai virtuves kombinā. No maizes izspiež ūdeni un samaisa ar samaltās gaļas masu. Maisījumam pievieno olu dzeltenumus, krējumu, dilles, sīpolu un garšvielas. Sajauc. Masa drīkst būt pamīksta.

No mīklas veido mazas, plakanas kotletītes. Apviļā rīvmaizē un cep sviestā no abām pusēm uz vidējas uguns apmēram četras minūtes.